

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

СУПРАЦЬ ЧАГО
ПРАТЭСТУЮЦЬ ПАЛЯКІ? 6

ПАЧЫМ І ДЗЕ ВЫБРАЦЬ
САДЖАНЦЫ 4

РАШЭННІ ПРЫНЯТЫЯ. ТРЭБА РЭАЛІЗОЎЦА

Якія задачы паставіў Прэзідэнт перад прэм'ер-міністрам напярэдадні візіту ў Маскву

Учора Прэзідэнт прыняў з дакладам прэм'ер-міністра Аляксандра Турчына. У цэнтры ўвагі — візіт урадавай дэлегацыі на чале з кіраўніком урада ў Расію, запланаваны на 7 красавіка.

Фота БелТА

Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што на яго перагаворы з Прэзідэнтам Расіі ў сакавіку прысутнічаў намеснік прэм'ер-міністра Віктар Каранкевіч: «Ён быў галоўнай асобай урада, выкладаў падыходы, пытанні ставіў, якія трэба было б вырашыць з Расіяй. Трэба аддаць належнае, Прэзідэнт Пуцін падтрымаў нас па ўсіх пытаннях, пачынаючы з фінансавых. Размова ішла аб тым, каб мы адрэгулявалі цэну па пастаякх расійскай нафты, каб нашы прадпрыемствы працавалі. Не трэба там шалёная рэнтабельнасць».

Паводле слоў кіраўніка дзяржавы, Уладзімір Пуцін ужо даў адпаведныя даручэнні кіраўніку кампаніі «Раснафта» Ігару Сечыну. «Я гэта гавару да таго, што ўсе тэмы пытанні вядомыя.

Яны былі падтрыманы на перагаворах. І ў час візіту трэба папярэць ва ўрада Расіі, каб даленыя пытанні былі вырашаны канчаткова», — звярнуў увагу Аляксандр Лукашэнка. Па яго словах, неабходна акцэнтаваць увагу і на шэрагу стратэгічных пытанняў, па якіх прымалася разшэньне. «Трэба паглядзець, як мы выконваем. Калі ёсць нейкія недахопы з нашага боку з расійскага боку, каб гэта было адзначана. Нешта мы разгледзім на Вышэйшым дзяржаўна-свабодным дачыненні, калі гэта трэба. Але лепш гэта вырашыць на ўзроўні двух урадаў», — сказаў Аляксандр Лукашэнка. — Таму гэта пытанне расійскае, якое будзе вельмі важным падчас будучага візіту, неабходна вырашыць, не зацягваючы і не адклад-

ваючы надоўга. Таму што рашэнні ўсе прынятыя, але ў нас часта бывае «адклапі, заўтра вырашым», — заўважыў Прэзідэнт.

Аляксандр Турчын далейш аб тэлефоннай размовы са сваім расійскім калегам Міхаілам Мішусціным. Ён расказаў, што на гэтых перагаворах будзе дастаткова прадстаўнічая каманда з боку расійскага ўрада. «Мы павінны абмеркаваць усё ключавыя пытанні ўзаемадасяжэння, кірунку. Думаю, што разумееце ёсць. Дзякуй, што падтрымалі нашу каманду перагаворчыкаў, усё сур'ёзна паглыблены, тэмы зразумелыя, вядомыя», — адзначыў прэм'ер-міністр.

Пасля дакладу Прэзідэнту Аляксандра Турчына расказаў журналістам,

што кіраўнік дзяржавы яшчэ раз акцэнтаваў увагу на неабходнасці рэалізаваць ужо дасягнутыя на вышэйшым узроўні дамоўленасці. Прэм'ер-міністр таксама не выключыў абмеркавання з Расіяй новага крэдыту на сумеснай імпартазамішчальнай праекты. «Наш парадок дня на працягу шэрагу гадоў мае ўстойлівую структуру. Гэта пытанні адзінага рынку энерганосібітэ, адзінай прамысловай палітыкі, іншага ўзаемадасяжэння. Узаемадасяжэнне з расійскімі калегамі знаходзіцца на вельмі высокім узроўні. Рашэнні нашых прэзідэнтаў, вядома, павінны быць рэалізаваны, прычым у найкарацейшы тэрмін», — падкрэсліў кіраўнік урада.

Валерыя СЦЯЦКО.

«ДАЯЦЕ ВЫНІК — АТРЫМЛІВАЕЦЕ ГРОШЫ. НЯМА ВЫНІКУ — НЯМА ГРОШАЙ. ВОСЬ ГАЛОЎНАЯ ФОРМУЛА»

Прынцыпы ўзаемадасяжэння дзяржавы і спорту разгледзілі ўчора на нарадзе ў Прэзідэнта

Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў, што сабраў гэтую нараду для таго, каб абмеркаваць, наколькі эфектыўна расходуюцца сродкі на развіццё спорту, і ў прыватнасці гульнявых відаў. «Таму што гэта наша ўсё, гэта тое, што любіць народ і тысячы-тысячы чалавек прыходзяць на гэтыя гульні», — сказаў ён. Кіраўнік дзяржавы заўважыў, што неабходнасць абмеркавання дадзенай праблемы наслела даўно. «Мы, канешне, выпрацавалі пэўную сістэму падтрымкі каманд, трэнеру, спартсменаў. Нам трэба з улікам нашага досведу і выпрацоўкі тых кірункаў нашага супрацоўніцтва адкінуць усё непатрэбнае і вызначыцца, як будзем жыць далей», — задаў тон нарады беларускі лідар.

цы, веславанні на байдарках і каное і іншых. Асобную ўвагу ён звярнуў на свежы спартыўны поспех — разгромную перамогу хакейнага клуба «Дынама-Мінск» над ЦСКА, якую яны атрымалі ў чэраве. У першым раўндзе плэй-оф КХЛ на лёдзе «Мінск-арэны» мінскі клуб аб'явіў маскоўскі з вынікам 7:0. Але, папярэдзіў Прэзідэнт, рана радавацца. «Гэта не тыповы для мінскага «Дынама». Яны умеюць як згуляць выдатна, так і назаўтра праваліцца. Але тое, што вы выскародзілі ў трыццаці перыядзе дзейнасці... Ды і ЦСКА малайкія, не біліся ў адчыненыя дзверы, не імкнуліся з «нуля» паісці. А мы не стараліся дабіць, забіць» — пракаментаваў галоўна Аляксандр Лукашэнка. Разам з тым, заўважыў ён, у другім перыядзе выявіліся напярэд, дынамаўцы расслабіліся — «кпалі гуляць клоўшы адной рукою». Па словах беларускага лідара, гэта недапушчальна. Ён заклікаў заўчасна не радавацца, а паглядзець, што пажажа наступны матч «Ды-

нама-Мінск» і ЦСКА, які пройдзе 5 красавіка ў Маскве.

«ГЭТА — НАРОДНЫЯ ГРОШЫ. І ЁЎ НАРОДА ЁСЦЬ ПЫТАННІ»

«Мы чакаем перамогі і ў іншых відах спорту. Праблему ў гульнявых відах спорту абмяркоўвалі неаднаразова, але сітуацыя асабліва не мяняецца і пытанню застаецца шмат. Патрэбна аддаць ад тых сродкаў, якія ўкладваюцца ў спорт», — канстатаваў Прэзідэнт. Па яго словах, варта разгледзець і нераўнамернасць укладання сродкаў у розныя віды спорту. «Трэба разумець, што грошы, якія мы тратым на спорт, — гэта не мае і не вяршы грошы. Гэта — народныя грошы. І ў народа ёсць пытанні: калі нашы каманды перастаюць калекцыянаваць паражэнні, а пачнуць радаваць бальшышкаў яркай гульні, а галоўнае — пера-

могамі?» — сказаў Аляксандр Лукашэнка.

«Падыход непахісны: даце вынік — атрымаеце грошы і найперш годную заробковую плату. Няма выніку — няма грош. Вось галоўная формула, я хачу яе мяне разумейце», — заявіў Прэзідэнт. Ён нагадаў, што такі падыход не новы і агульнаўсё ўжо даўно. «Патрэбна, мужык, вынік. Не будзе выніку — толку не будзе. Не можа быць так, што я скуру здымаю з урада, з новага прэм'ер-міністра, дай эканоміку. Ці з кіраўніка Адміністрацыі: арганізацыю выдзей і іншае, ці сацыяльную сферу з віз-прамеўра. А вы будзеце хадзіць «на раслабленне». Такага ж не было. Крытэрыў адзіны: ёсць вынік эканоміцы — добра працуе ўрад, Нацыянальны банк. Ёсць вынік спорце — добра», — заявіў кіраўнік дзяржавы. Ён таксама звярнуў увагу, што спартыўны рэзерв трэба рыхтаваць ужо сёння. Многія віды спорту стыхунюцца з праблемай, калі ўчора не было рэзерву, а сёння няма выніку. **СТАР. 2**

СЯЎБА-2025

ЛЁН, ЦУКРОВЫЯ БУРАКІ, АГАРОДНІНА

На Брэстчыне завершана сяўба ранніх яравых культур, земляробы прыступілі да другога этапу пасяўной

Аграры Брэсцкай вобласці фактычна закончылі сяўбу ранніх збожжавых і зернебабовых культур. Першымі з гэтай работай справіліся земляробы Жабінкаўскага, Маларыцкага, Столінскага раёнаў, следам за імі адсяляся большасць іншых. Нават сельгаспрадпрыемствы Баранавіцкага і Ляхавіцкага раёнаў, якія ўключыліся ў работу яшчэ позней, на фінішную прамую выйшлі нароўні з астатнімі, паведамілі ў Камітэце па сельскай гаспадарцы і харчаванні Брэсцкага аблвыканкома.

Сяпэння ранняя цёплая вясна дазволіла выйсці ў поле прыкладна на тыдзень раней, чым звычайна, тым больш, што ўся тэхніка была падрыхтавана яшчэ зімой. Таму са збожжавымі і зернебабовымі справіліся даволі хутка. Тым часам і гнаводзі не спалі ў шапку, пастараліся эфектыўна выкарыстаць пагодныя дні, а таксама вільгаць, якой дажджы насыцілі глебу апошнімі днямі. Сяўба лёну ў рэгіёне таксама набліжаецца да завяршэння.

А ў Пружанскім раёне гэту работу скончылі раней за ўсіх. Тут вырошчваннем культуры займаецца ААТ «Пружанскі ляснозавод». Сёння ляснозавод у ліку найважнейшых пастасцішчой сыравіны на Аршанскі ляснокамбінат. Пасуўныя плошчы культуры складаюць амаль тры тысячы гектараў. Завадчане ўжо даўно сталі паспяховамі земляробамі, маюць свой механізаваны атрад.

— Сяўбу мы правалі ў аптымальных тэрмінах, — сказаў намеснік дырэктара прадпрыемства Дзмітрый ЖОНАТ. — Нашы механізатары — вопытныя, кваліфікаваныя спецыялісты, кожную хвіліну рабочага часу выкарыстоўваюць рацыянальна. Тым больш што ва ўсіх

машынах стаіць GPS-навігацыя. Сёння гэта звычайная практыка, прадиктаваная патрабаваннем часу. Яна спрыяе матывацыі пры гуравой рабоце: кожны бачыць свае прамяжковыя паказчыкі і канчатковыя вынікі.

Сяўба завершана, хутка пачнецца клопат аб доглядзе пасеваў, іх падкармцы і праполцы. Агранічна служба мае дакладны графік работ. Ёсць усе падставы спадзявацца на добры ўраджай лёну, падсумаваў намеснік кіраўніка.

СТАР. 2

СА ЗНАКАМ ЯКАСЦІ

«НЕ БЫВАЕ НЕ НАШЫХ ЛЮДЗЕЙ»

Як працуе найлепшы ТЦСАН Беларусі?

На тэрыторыі Віцебскай вобласці функцыянуюць 25 тэрытарыяльных цэнтраў сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва. У кожнага — свае метады і формы работы з падапечнымі, аднак Пастаўскі ТЦСАН, безумоўна, можна назваць лідарам у якасці аказання паслуг пажылым і інвалідам, бо не першы год установа становіцца найлепшай у краіне. Па выніках мінулага года калектыву сацыяльнай работнікаў з Пастаў таксама названы праможнага сапраўнікаў у сферы сацыяльнага абслугоўвання.

СТАР. 3

ДОБРЫЯ ВЫНІКІ — ПА АСОБНЫХ ВИДАХ

Дзяржава выдзяляе вялікія сродкі на ўдасканаленне інфраструктуры, устанавленне прафэсійнай, дзіцячы спорт. «Скажу шчыра, калі б мы пайшлі

заходнім шляхам, за што многія выступалі, сёння спорту ў краіне не было б, — адзначыў Прэзідэнт. — Я гэтым хачу паказаць не тое, якія мы вялікія і шмат зрабілі, а хачу паказаць, што аддачы няма ад тых укладанняў».

Аляксандр Лукашэнка заўважыў, што ёсць добрыя вынікі ў асобных відах спорту: скажам на батуце, мастацкай гімнасты-

ISSN 1990 — 763X

250679

9 771990 763008

Яшчэ больш цікавых навін па-беларуску — у нашым тэлеграм-канале [@zviadzaby](https://t.me/zviadzaby). Падпісвайцеся, чытайце, будзьце ў курсе!

У ЦЭНТРЫ ЎВАГІ

«ДАЯЦЕ ВЫНК — АТРЫМЛВАЕЦЕ ГРОШЫ. НЯМА ВЫНІКУ — НЯМА ГРОШАЙ. ВОСЬ ГАЛОЎНАЯ ФОРМУЛА»

(Заканчэне. Пачатак на 1-й стар.)

Кіраўнік дзяржавы пацкавіўся, што зроблена для навадзенага парадку, найперш, у гультыных відах спорту і што яшчэ трэба зрабіць. Ён спытаў, як выконваюцца аздавенныя даручэнні, як кантралююцца дзяржаўныя грошы, якія накіроўваюцца клубам і федэрацыям. «Хчы вас, мужыкі, паглядзіце: не праблема сёння паглядзець, куды ідуць гэты грошы. Ды і паглядзім. Але па-мужыцку шыа скажаць, што родных, блізкіх, папобочніў, яшчэ кагосьці вы, калі ласка, утрымліваеце за свае грошы. Гэта будзе па-чалавечы, па-мужыцку правільна», — папырэдзіў Аляксандр Лукашэнка. Прэзідэнт паставіў яшчэ адно пытанне: наколькі справядліва, а, галоўнае, па-гаспадарска клубы па гультыных відах спорту распараджаюцца сродкамі ця проста іх асвойваюць, на якія мэта накіроўваюць фінансы.

Асабліва Прэзідэнт папырэдзіў, што са спартыўна-аб'екты, якія мільярдны рублёў каштуюць, спытае за Міністэрства спорту. У прыватнасці, размова ідзе пра рэспубліканскія цэнтры алімпійскай падрыхтоўкі «Раўбіны» і «Стэйкі», мультыспартыўны комплекс «Мінск-арэна», канькабежныя стадыён і веладром, якія ўваходзяць у яго склад. «Калі ласка, кантралюйце, каб яны былі ў парадку, — агучыў жэлезнае патрабаванне кіраўнік дзяржавы. — Я ўжо не кажу аб тым, што туды трэба спарборніцтва цягнуць, як бы не было складана».

«РУБЕЛЬ УКЛАДЛІ Ё СПОРТ — АДДАЧА ПАВІННА БЫЦЬ»

«Спорт у нашай краіне атрымліваў і будзе атрымліваць неабходную падтрымку. Але пры гэтым кожны ўкладзены рубель павінен быць апрадаваны і даваць аддачу. Восць маё патрабаванне. Не будзе гэтага — не будзе грошай. Я хачу, каб прэм'ер чуў і міністр фінансаў. Не будзе ніякіх грошай, калі не будзе прагрэсу», — яшчэ раз папырэдзіў кіраўнік дзяржавы. Паводле яго слоў, ва ўмовах санкцый і міжнароднага бану (у некаторых відах спорту яны яшчэ дзейнічаюць) трэба і можна спарборніца з сабралімі. «Што, расіянэ нас не пускаяць на нейкія спарборніцтвы? Скажыце, я заўтра вырашу любае пытанне ў Расіі. Вы хачце ў расіян выйграйце. Не хача, б, выйграйце ў расіян у тых відах спорту, дзе вы пад санкцыямі і нават не пад санкцыямі. Н'гопа больш не трэба», — сказаў Прэзідэнт. Ён заўважыў, што ў некаторых відах спорту, напрыклад, веласпорце і вяславанні ёсць добрыя вынікі. Значыць, і адносіны будучы аздавенныя.

«Рубель укладлі ў спорт — аддача павінна быць. Таму хачэцца б, каб вы выказалі свой пункт погляду па сістэме падтрымкі. Калі чым будзе кожны атымазаваны расходзі клубы? Ці будзе карысць ад гэтага дзяржаве?» — паставіў пытанні беларускі лідар.

«Мы цяпер клубы ўсодні стварам: можна ж. Калісьці на Захадзе падгледзілі. Клубы, клубы, клубы... Людзі ёсць, чыноўнікі ёсць. А як мне дакладвалі, у некаторых клубках там наогул... У Прэзідэнта няма такой зарплаты, як у іх. Усё добра».

А спартсмены ходзяць жабракамі, меншая за 500 долараў заробатная плата. Які спартсмен будзе працаваць? Не будзе ён працаваць», — звярнуў увагу беларускі лідар. Ён пацкавіўся, ці не пацеряць спартыўныя вынікі, з якіх крыніц будзе ўтрымлівацца стварэння пры клубках школы і самі клубы. «Што будзем рабіць? Вы ж усё жыццё больш-менш за кошт бюджэту. Ці ў поўнай меры клубы і федэрацыі выкарыстоўваюць магчымасці для самастойнага заробку сродкаў?» — абзначыў яшчэ шэраг пытанняў кіраўнік дзяржавы. У прыклад ён прывёў культурную сферу, у прыватнасці, тэатры. Сёння кожны тэатр зарабляе самастойна, і такую ж суму з бюджэту выдзяляе дзяржава. «Пацху-пацху пачынаюць зарабляць і выкарыстоўваць. Не зарабілі, значыць, людзі да вас ісці не хочут. Таму дакладна таку трэба зрабіць формулу выпрацаваць. Павінна быць залёва, справядлівае для ўсіх формула: ёсць вынік — ёсць грошы, няма выніку — няма грошай. Праваы акт, якім будучы ўзругляваны аздавенны правадоўнікі, павінен быць выкладзены дакладна, паслядоўна і даступна», — запатрабаваў кіраўнік дзяржавы.

«УСЁ ПАВІННА БЫЦЬ СПРАВЯДЛІВА, ПРАЗУМЕЛА І КАНТРАЛЯВАНА»

Асноўны дакладчык па тэме міністр спорту і турызму Сяргей Кавальчук заўважыў, што цяперашняя сістэма фінансавання клубу па гультыных відах спорту нефэктывная і не дае належных вынікаў. Ён звярнуў увагу на розныя магчымасці прадпрыемстваў, якія падтрымліваюць клубы, з-за чаго сродкі размяркоўваюцца нераўнамерна, і, як правіла, заробкі спартсменам залежаць менавіта ад магчымасці спонсараў, а не ад спартыўных вынікаў. Міністэрства спорту і турызму прапануе прытрымлівацца агульнага падыходу. «Усё павінна быць справядліва, разумела і кантралювана. Роўныя ўмовы для клубу і рэгіёнаў ды эфэктывнае выкарыстанне кожнай капейкі», — адзначыў Сяргей Кавальчук.

Прапановы, якія агучыў міністр, датычацца п'янага размеркавання падатковай падтрымкі і субсідый, якія клубы атрымліваюць ад дзяржаўных арганізацый. Таксама прапануецца ўдасканаліць сістэму аплаты работы ў клубках, вызначыць максімальныя памеры штомесячнага каманднага фонду аплаты працы ў залежнасці ад віду спорту з кошт субсідый, вызначыць максімальны і мінімальны размер зарплаты спартсменам і спецыялістам. Міністэрства прапануе стварыць агульнакамандны прызавы фонд для ўзнагароджання спартсменам і трэнерам па выніках чэмпіянату Беларусі. Для клубу, які ўдзельнічае ў ХХЛ і іншых міжнародных спарборніцах, прапануецца вызначыць магчымасць фінансавання расходаў на ўзелы і такіх спарборніцтва з перавышэннем нормы і нарматываў па ўзагодненні з Прэзідэнтумам Савета Міністраў. Яшчэ адна прапанова — устанавіць магчымасць аказання падтрымкі клубам на негультаўных відах спорту ў адпаведнасці з

парадкам, які вызначаецца Міністэрствам па ўзагодненні з Прэзідэнтумам Савета Міністраў. Пры гэтым захоўваецца абавязак клубу накіроўваць частку даходаў на дзіцяна-юнацкі спорт, за выключеннем субсідый. Таксама ў клубу захоўваецца права на падтрымальніцкую здыянасць, каб яны маглі зарабляць уласнай сродкі.

«УСЁ ПАДЫХОДЫ ПАДТРЫМАНЫ»

Прэзідэнт заклікаў усіх удзельнікаў нарады выказаць сваё меркаванне. Па выніках абмеркавання прапановы, прадстаўленыя Міністэрствам спорту і турызму, каб падтрыманы. Аб гэтым журналістам расказаў Сяргей Кавальчук. «Усё падтрымана. Усе нашы падыходы падтрыманы», — сказаў міністр.

Паводле яго слоў, да 1 ліпеня будзе распрацаваны аздавенны ўказ. У чарнавым варыянце ён ужо ёсць, але трэба дапрацаваць, каб з студзеня 2026-га, калі паняцца новы фінансавы год, працаваць па новых прынцыпах. «Урад, Міністэрства спорту і турызму, Нацыянальны алімпійскі камітэт павінны ў найбліжэйшы час выпрацаваць і дапрацаваць гэтыя падыходы і ўнесці на разгляд кіраўніка дзяржавы ўказ, які вызначыць усё кірунку, па якім мы павінны далей працаваць», — падсумаваў Сяргей Кавальчук.

Міністр падкрэсліў, што падыходы, якія існуюць цяпер, ужо крыху ўстарэлі. «Падыходы трэба памяншаць. Павінна быць справядлівае, рацыянальнае, эфэктывнае размеркаванне ўкладзеных сродкаў», — адзначыў Сяргей Кавальчук. Паводле яго слоў, ёсць віды спорту альбо клубы, якія добра фінансуюцца з дапамогай спонсараў. А ёсць тыя, у каго няма такіх магчымасцяў. Таму, звярнуў увагу міністр, трэба гэтыя сродкі раўнамерна размеркаваць.

«Другая задача — стварыць правільную сістэму кантролю, каб мы бачылі, на што патраціў кожны ўкладзены капейку», — падкрэсліў Сяргей Кавальчук. Па яго словах, сёння самая эфэктывная схема — гэта бюджэтнае фінансаванне, паколькі 80 % клубу — дзяржаўныя бюджэтныя установы. Што датычыцца астатніх, то ім прапануецца аб самастойна шукаць сродкі, або працаваць па нормах, якія распрацавала дзяржава.

УСІМ ПАРОЎНУ

Міністр спорту і турызму растлумачыў, у чым сутнаць новаўвядзеныя. Сродкі, якія раней выдзяляліся арганізацыям непасрэдна клубам і федэрацыям, цяпер будзе ісці ў бюджэт. А з бюджэту ў выглядзе субсідый будзе выдзяляцца на развіццё спорту. Але яны будучы кантралювацца на развіццё спорту. Па гэтым кантралювацца і будзе разумела, куды традыцца кожная капейка. Гэта датычыцца і спонсараў, дыпамагі, калі яны паступае ад дзяржаўных арганізацый і прадпрыемстваў. «Прадпрыемства будучы выдзяляць сродкі на развіццё віду спорту раўнамерна, аднолькава па ўсёй краіне. Астатнія грошы для клубу, калі ласка, зарабляеце самі», — растлумачыў Сяргей Кавальчук. Паводле яго слоў, дыс-

баланс у фінансаванні выклікае шэраг праблем. Напрыклад, у футболе атрымліваюцца сітуацыі, калі максімальны зарплаты гульцоў у адной рэгіянальнай камандзе ніжэйшыя за мінімальныя ў іншай. І часта таленавіты гульцы купляюцца больш заможнай камандай, але матывацыі паказваць вынікі ў іх няма — заробак і так вырас. «Ёсць гэта праблема рознага фінансавання і розных магчымасцяў спонсараў і клубу. Мы павінны сёння паглядзець на рэгіянальны спорт. У іх магчымасці сёння меншыя», — укладчыў міністр.

Сяргей Кавальчук зрабіў акцэнт на тым, што новаўвядзены не азначаюць ураўналіку. Стваралася роўная базавая ўмова, усё астатняе залежыць ад выніку. Напрыклад, каманды, якія паказваюць вынікі на міжнароднай арэне, фінансуюцца па-іншаму: яны маюць магчымасць дафінансавання, атрымліваюць сродкі ад міжнародных федэрацый па сваім відзе. У тых клубу, які проста трапляюць на міжнародныя турніры і ў ідэале паказваюць там вынікі, фінансаванне лепшае, чым у тых, хто на гэта не здольны. Што датычыцца ўнутраных стартаў, то тут, па словах міністра, клубы заўсёды атрымліваюць фінансаванне заахованне з боку заснавальнікаў, на ўзроўні рэгіянаў і гэтак далей. «Ніхто ў крыўдзе ў нас не застаецца. Я ведаю заробатныя платы футбалістаў, хакеістаў, ва ўсіх відах спорту. Там, дзе ёсць вынік, дзяржава годна і якасна аплачвае работу спартсменам», — падкрэсліў Сяргей Кавальчук.

КОЛЬКІ КЛУБАЎ ПАТРЭБНА?

Журналісты папырэдзілі больш падрабязна расказаць пра атымазуючы колькасці клубу ў некаторых гультыных відах спорту. Гэты тэзіс гунаў у дакладзе профільнага міністра. Сяргей Кавальчук прывёў да прыкладу футбол, у якім 16 каманд. «Для Рэспублікі Беларусь — гэта прабор», — выказаў сваю пазіцыю ён. Па словах Сяргея Кавальчука, з-за вялікай колькасці каманд чэмпіянат пачынаецца вельмі рані і завяршаецца надта позна. «Сялета мы пачалі 15 сакавіка. Каманды не паспяваюць завяршыць перадазуючы падрыхтоўку. У іх на гэта выдзелены пэўны час. Напрыклад, футбольны клуб «Дынама-Мінск» толькі 1 красавіка заканвае перадазуючы падрыхтоўку. А мы ўжо гуляем», — адзначыў міністр. Гэта цягне за сабой цялы комплекс праблем: якасць футбольных паляў, няручэнні з-за надвор'я ўмовай для гульні, і пераможчы часцей за ўсё вызначае не прафэсіаналізм, а выладоваць. «Менш каманд — меншая колькасць матчаў. Менш матчаў — мы можам пачаць крыху пазней, завяршыць крыху раней. Гэтая тэма сёння на паверхні. Мы сумесна з Федэрацыяй футбола, іншымі зацікаўленымі (і па іншых відах спорту тое ж самае) павінны вызначыць неабходную колькасць клубу, якія ў кожным відзе спорту ад кожнага рэгіёна павінны быць прадстаўлены. Улічваючы, што сёння асноўная маса — гэта дзяржаўныя сродкі, бюджэтныя сродкі падтрымкі», — растлумачыў Сяргей Кавальчук.

Валерыя СЦЯЦКО.

ГРАМАДСТВА

АКЦЭНТ НА ДАЛЕЙШАЕ РАЗВІЦЦЕ

Сяргей Хаменка: «Ва ўмовах ціску з боку заходніх краін Беларусь здолеа мабілізаваць свае магчымасці»

У рамках рэгіянальнага форуму па ўстойлівым развіцці для краін рэгіёна Еўрапейскай эканамічнай камісіі ААН (ЕЭК ААН) у Жэневе адбыўся шэраг двухбаковых сустрэч намесніка Старшыні Савета Рэспублікі, Нацыянальнага каардынатора па дасягненні Мэт устойлівага развіцця Сяргея Хаменкі.

У ходзе сустрэчы з намеснікам міністра эканомікі Азербайджанскай Рэспублікі Самедмам Башырлі абмеркавана гандлёва-эканамічнае супрацоўніцтва паміж дзявома краінамі, паведамліў у прэс-службе Савета Рэспублікі.

У гутарцы з намеснікам старшыні Дзяржаўнага камітэта Туркменістана па статыстыцы Гульджаміле Аніязавай Сяргей Хаменка адзначыў дынаміку рэалізацыі Парадку ААН у галіне ўстойлівага развіцця на перыяд да 2030 года ў рэгіёне краін ЕЭК ААН.

На перагаворы з Выканаўчым сакратаром ЕЭК ААН Таццянай Молчан нацыянальны каардынатор па дасягненні МПР праінфармаваў аб прагрэсе ў рэалізацыі Мэт устойлівага развіцця ў Беларусі.

Закранаючы няпростае сітуацыю ў Еўрапейскай рэгіёне (па графіку выконваецца толькі 17 % задач па МПР, запланаваныя да 2030 года), намеснік Старшыні Савета Рэспублікі адзначыў неперыманальнасць стварэння асобнымі краінамі стучных бар'ераў, уключаючы санкцыі, якія тармозіць рэалізацыю Парадку ААН-2030 у галіне ўстойлівага развіцця. У ліку найбольшых выклікаў Сяргей Хаменка таксама назваў ваенныя канфлікты, якія разбураюць інфраструктуру і, самае галоўнае, забіраюць чалавечы жыцці.

Па словах кіраўніка Беларускай дэлегацыі, ва ўмовах бесперадэнтнага ціску з боку заходніх краін Беларусь здолеа мабілізаваць свае магчымасці і стварыць добрыя ўмовы працяжвання ідэянага і будучых пакаленняў.

У сваю чаргу Таццяна Молчан высока ацаніла работу Нацыянальнага механізму па МПР у Беларусі, адзначыўшы эфэктывнасць удзелу беларускіх экспертаў у тэматых аб'яднаных ЕЭК ААН па пытаннях транспарту, энергетыкі, статыстыкі.

Таксама ў рамках рэгіянальнага форуму па ўстойлівым развіцці для краін рэгіёна ЕЭК ААН у Жэневе адбыўся шэраг сустрэч, у ліку якіх сустрэча з намеснікам міністра эканомікі і фінансаў Узбекістана Умідам Абідыхаевым і генеральным дырэктарам аддзялення ААН у Жэневе Таццянай Валовай.

Намеснік старшыні Савета Рэспублікі пазітыўна выказаўся аб узаемадзейнасці з агенствамі ААН у Беларусі па пытаннях ўстойлівага развіцця, праінфармаваў аб некаторых сумесных мерапрыемствах, прысвечаных 80-годдзю арганізацыі ААН.

Сяргей Хаменка падзякаваў кіраўніку аддзялення ААН у Жэневе за яе канструктыўную пазіцыю ў справе расоўнавання мірных ініцыятыў ў Еўрапейскай рэгіёне.

Таццяна Валова са сваёй боку звярнула увагу на важнасць узаемадзейнасці краін у рамках інтэграцыйных аб'яднанняў для дасягнення МПР. У якасці стонаючага прыкладу прывяла Еўрапейскі эканамічны саюз, адзначыўшы, што краіны ЕАЭС дасягнулі большага поспеху ў рэалізацыі МПР у тых сферах, дзе яны сёння ўзаемадзейнічаюць.

Улічваючы пасляжывы вопыт Беларусі ў пабудове ўласнай мадэлі ўстойлівага развіцця, Таццяна Валова запрасіла нашу краіну да ўдзелу ў абмеркаванні ў ААН стартычных перспектыв глбальнага развіцця «за гарызонтам 2030 года».

ЛЁН, ЦУКРОВЫЯ БУРАКІ, АГАРОДНІНА

(Заканчэне. Пачатак на 1 стар.)

Іншыя гаспадаркі Пружанскага раёна сеюць цукровыя буракі, да гэтай работы прыступілі таксама ў Бярозаўскім, Брэсцкім, Драгінскім раёнах. Скажам, земляробы гаспадаркі «Агра-сад «Світанак» Брэсцкага раёна легась атрымалі адзін з самых высокіх паказчыў ураджаннасці ў раёне. Сялега, паводле слоў **галоўнага агранома Алега ЦЮЛОТы**, разлічваюць атрымаць не менш, паколькі для гэтага ёсць усё: насаенне, сродкі абароны раслін, дагавор аб пастаўцы 9,5 тысячы тон буракі заклучаны з Жабінкаўскай цукровай заводам, а калі буркаводвы вырасць больш, перапрацоўшчыкі з дазваляльным возьмуць.

У тэму

Чым пагражае пахаладанне?

Як адзначыў **начальнік Галоўнага ўпраўлення раслінводства Міністэрства сельскай гаспадаркі і харчавання Мікалай ЛЕШЫК**, работы ў полі набіраюць абароты.

Усё ярых культур пасева звыш 430 тысяч гектараў — гэта на 90 тысяч гектараў больш, чым на такі ж час летась. Раннік ярых пасева звыш 380 тысяч гектараў, што таксама больш за леташні паказчык на 60 тыс. га.

Як вядома, у першай дэкадзе красавіка на нашу тэрыторыю ідзе шырокае пахаладанне, якое будзе суправаджацца снегам і істотным замарозкам. Ці гатовыя да такога рэжыму падзей сельгасстваршчы? Начальнік Галоўнага ўпраўлення раслінводства Міністэрства сельскай гаспадаркі і харчавання Лешык, што аграры заўсёды гатовыя да ўсё сорываў надвор'я. У дадзенай сітуацыі яны спадзяюцца на заўважны селекцыянерамі характа-

Тым часам у Лунінцкім, Столінскім, Іванаўскім раёнах пачалася сёуба агароднінных культур. Агранічаньныя службы райсельгасхарчўа канстатуюць, што ізамерыя ў асноўным перазімвалі добра. Умовы для аграрыў складваюцца здавальняльна, у дапамогу ім — наядушы дажджы. Дарчы, на адным з апошніх пасяджэнняў звышканкам паведамляліся, што з улікам павелічання засушлівых перыядаў у Брэсцкай вобласці пераглядваюць структуру слўбы, плошчы зымых культур і рапус павялічваюць. Гаспадаркі маюць дастаткова тэхнікі, каб раней праводзіць работы па зяркцыці вільгаці. Таксама неабходна

Святлана ЯСКЕВІЧ. Фота з адкрытых крыніц.

рыстыкі высіяўных культур. У такім разе ўсходы перанісць кароткачасовыя замарозкі бязбольша. Эксперты ўпраўлення найбольш асцерагаюцца за лёс лёну, які быў высіяны на плошчы 12,6 тысячы гектараў. Гаворка ідзе пра тыя расліны, якія ўжо ўзышлі. Неспайка выклікаюць і першыя пасяўныя гектары цукровых буракі. Ёсць вэрагоднасць таго, што тыя пасевы гэтых культур, якія ўзышлі, будучы пашкодзаны нізкімі начнымі тэмпературамі.

У гэтым віні аграрыяў Мікалай Лешык не бачыць. Слўба пачынаецца, як толькі гатова глеба і ўстанавіваюцца спрыяльныя тэмпературны рэжым. Але яе існуе рызыка некарыхначна замарозкаў. Аграры гатовыя да падобных сітуацый. Для гэтага існую страхавы фонд насення. Магчыма, што пры значным пашкодзаны ўсходаў пэўныя часткі прыздзецца перасеяваць. Але спадзяёмся на лепшае, заўважыў Мікалай Лешык.

Святлана ЯСКЕВІЧ. Фота з адкрытых крыніц.

Сяргей КУРКАЧ.

ПЯЦГОДКА ЯКАСЦІ

АГРАРЫ І ПЕРАХОДЗЯЦЬ НА «ЛІЧБУ»

Айчынным навукоўцы распрацавалі машыну па зборы ягад, «фітнес-бранзалеты» для жывёл і робата-дзяржы

Беларускія і расійскія вучоныя будучы супраціўняць у сферы рабатызацыі ферм і працаую на савадовасці. Пра гэта паведаміў падчас вьязнога прэс-тура генеральны дырэктар Навукова-практычнага цэнтра Нацыянальнай акадэміі наву (НПЦ НАН) Беларусі па механіцы сельскай гаспадаркі Дзмітрый КОМЛАЧ.

МІКРАКЛІМАТ І БУЯКІ

Карысны вопыт быў атрыманы падчас рэалізацыі папярэдніх праграм Саюзнай дзяржавы. «Цяпер выбраны дзве праграмы — «Лічбавая ферма» і «Лічбавае садоўніцтва», — расказаў Дзмітрый Комлач. У сферы жывёлагадоўлі гаворка ідзе аб аўтаматызацыі догляду сельскагаспадарчых жывёл. Работа па некаторых праектах ужо вядзецца. Планаўца распрацаваць і асвоіць у вытворчасці наменклатуру тэхнікі, абсталявання, якія змогуць выконваць неабходныя дзеянні без удзелу чалавека, у тым ліку па раздачы кармоў і прыборцы памяшкання. «Мы займаемся цяпер распрацоўкай сістэм рэгулявання мікраклімату. Сялета яны ўжо праходзяць выпрабаванні», — паведаміў Дзмітрый Комлач.

Тымы, што займаюцца садоўніцтвам, навукоўцы плануюць прапанаваць рабатызаваныя прылады для апрацоўкі раслін сродкамі аэваі, збору ўраджаю. Як адзначыў Дзмітрый Комлач, праграма «Лічбавае садоўніцтва» з Беларусі ааа бокі праграма ўзагодненне з расійскага — знаходзіцца на завяршальным этапе. Праграма «Лічбавая ферма» праходзіць праверку, каб не было дублявання

заданняў, якія уключаюцца ў яе. Узаемадзейненне наладжана з навукоўцамі з розных рэгіёнаў Расіі. Бакі абмяняюцца вопытам і ідэямі.

Напрыклад, ёсць ідэя стварыць разумную машыну па далікатнай зборы на палях акултураўных буркоў і іншай ягаднай прадукцыі.

РОБАТЫ НА ФЕРМЕ

Значны ўклад у лічбаваізацыю сельскай гаспадаркі ўнесла лабараторыя механізацыі працэсу вытворчасці малака і ялавічыны НПЦ па механіцы НАН Беларусі. Яе гонарам з'яўляецца праграма-апараты комплекс сістэмы ідэнтыфікацыі

і кантролю фізіялагічнага стану жывёл для аўтаматычнага збору звестак, аналізу атрыманых даных і выданы рэкамендацый. Гэты «фітнес-бранзалет» для кароў дазваляе ў рэжыме рэальнага часу кантралюваць неабходныя працы на ферме. Датчык паказвае каля 28 параметраў. Ён дазваляе з ашыўнай карова здымаць і перадаваць на камп'ютар фермы значна больш інфармацыі ў параўнанні з замежнымі аналагами.

Як паведаміў **загадчык лабараторыі механізацыі працэсу вытворчасці малака і ялавічыны Яўген ЖЫЛІЧ**, па кожнай жывёле паступаюць даныя аб выніках кантрольных надоеў, лактацыі, ацэлаў, хвароб і іншых ачынах. Пры параўнальных выпрабаваннях ачыныя комплекс паказуў перавагі перад замежнымі аналагами. Пры гэтым датчыкі на працягу дзвух тыдняў самі падладжваюць пад кожную жывёлу.

Ужо выкарыстоўваецца каля 30 тысяч такіх апаратаў у нашай краіне і ў Расіі. Экспартны патэнцыял прыбора велізарны. Цяпер на 93 фермах краіны дзейнічае такая сістэма. Там не трэба візуальна санчыць за жывёламі, бо сістэма выдасць дыяграму любога магчымага захавання і нават рэкамендацыі па персанальным лячэнні.

А каштуе такі патрэбны бранзалет для кароў ўсяго толькі 200 рублёў.

Таксама ў лабараторыі нам паказалі прататып айчынага робата, які замяніць апэратара машынага дняня. У спецыялістаў ён называецца сістэмай пазнавання дзіяльнай рабатызаванай пастаўкі. Ужо цяпер яна амаль цалкам складаецца з айчыных вузловаў і матэрыялаў, а кіруюцца мясцовым праграмным забеспячэннем. Праз некалькі месяцаў будзе канчаткова сабрана далёкая рабатызаваная сістэма, якая будзе абслугоўваць чэляя статаі кароў.

Дырэктар Эксперымэнтальнага заводу пры цэнтры Аляксандр БЛІЗНОК расказаў аб апошніх распрацоўках вучоных для АПК, інавацыйных праектах, праблема імпартазамінення і супрацоўніцтва з Расійскай Федэрацыяй. Сёння больш за 50 % сельгастэхнікі і абсталявання, якія выкарыстоўваюцца прадпрыемствамі Міністэрства прамысловасці і Мінсельгасхарчўа, распрацаваны ў цэнтры або пры яго ўдзеле. Гэта пазытыўны факт, лічыць дырэктар заводу.

Сяргей КУРКАЧ.

РАБОТЫ ВЯДУЦА СІНХРОННА

Уладзімір Каранік днямі правёў вязную нараду на будаўнічай пляцоўцы новай гарадской бальніцы ў Гродне

Нагадаем, што ў час наведвання аб'екта ў красавіку мінулага года Прэзідэнт даў даручэнне губернатару Гродзенскай вобласці і міністру аховы здароўя завяршыць будаўніцтва новай бальніцы за два гады.

Будаўніцтва гэтай бальніцы ў Гродне ідзе ў адпаведнасці з графікам, прынятае рашэнне сінхронізаваць планы-графікі будоўлі ў устаноўкі медабсталявання. Такую высокую якасць азнамлення з ходам будаўніцтва на аб'екце выказаў намеснік прэм'ер-міністра Уладзімір Каранік.

«Мы ставім ужо пытанне не проста будаўніцтва бальніцы, а сучаснага аснашчэння яе сучасным медыцынскім абсталяваннем», — сказаў Уладзімір Каранік. І тут вельмі важным з'яўляецца пытанне сінхронізацыі ўсіх работ, пачынаючы ад неапрацаваных будаўнічых работ і заканчваючы аснашчэннем устаноў новым абсталяваннем, каб яно, закупленае загодзі, не палілася, чакаючы свайго часу, у непрыстасаваных памішканнях.

Новая ўстанова аховы здароўя ў абласным цэнтры размешчана на вуліцы Я. Купалы. Літаральна праз дарогу знаходзіцца гарбальня № 4, і з адкрыццём новага аб'екта тут сфарміруецца паўнацэнны медыцынскі гарадок. Планаўця, што корпус неадкладнай дапамогі зможа працаваць аўтаномна. Ва ўсіх карпусах прадугледжаны асобны ўваходы. Сучаснае медыцынскае абсталяванне дазваляе выконваць правіла «залатой гадзінкі», аказваць дапамогу на самых ранніх этапах захворвання.

У лячэбна-дняганастанчым корпусе, разлічаным на 502 ложка для пацыентаў, будуць працаваць кардыялагічнае, пульманалагічнае, рэўматылагічнае, эндакрыналагічнае, неўралагічнае і гастроэнтэралагічнае аддзяленні. Усе бальнічныя,

лячэбна-дапаможныя і гаспадарчыя падраздзяленні размешчаны ў адным будынку, які будзе выкананы як камплекс з трох 5-6-павярховых блокаў, абыднаных агульным лесвічна-ліфтавым вузлом.

Як планаўця, бальніца зможа прымаць да 70 пацыентаў у суткі. Таксама ў лячэбным корпусе будуць добраабрабаваныя рэанімацыя і аперацыйны блок для эндавааскулярнай хірургіі з палатамі інтэнсіўнай тэрапіі. У прыёмным аддзяленні адрэаюцца кабінеты функцыянальнай дыягностыкі, эндаскапіі, прамянявай і рэнтгенаўскай камп'ютарнай дыягностыкі, МРТ, УТД, трансфузіялагічнай дапамогі, гіпербарычнай аксігенацыі і шэраг іншых, якія павінны быць абсталявана сучаснай клінічнай бальніца.

Паводле БелТА.

ПРЫЯРЫТЭТЫ

ЗАЛОГ ПАСПЯХОВАГА ЗАЎТРА

Спецыялісты расказалі пра здароўе маладога пакалення

У рэйтынгах па родапапамозе наша краіна знаходзіцца на высокім 40-м месцы сярод 180 краін свету. Штога? У Беларусі разраспацоўваюцца і ўкараняюцца новыя скрынінганвыя даследаванні на раннім выяўленні розных генетычных хвароб. Летас уведзена яшчэ такіх праграм. Сёлета дадасца яшчэ 12, і мяркуецца, што ў 2030-м плод будучы правярэцца на 36 матчыных паталогіяў. Напярэдадні Сусветнага дня здароўя, які адзначаецца 7 красавіка, медыкі расказалі, як у нашай краіне клопаюцца пра здароўе матуль і дзяцей.

скрынінг для выяўлення паракіаў плода. Гэта дае свае вынікі. Напрыклад, летас у больш чым 100 плоду былі выяўлены хваробы, якіх у перададні паталогіі. Сёння, дарэчы, і можна ўсталяваць нават да нараджэння дзіця — ва ўлонні маці.

— Гэта важна, бо дазваляе вызначыць далейшае вядзенне такой цяжарнасці, тактыку роду, а таксама тактыку вядзення самога нованароджанага. Сёння многія праблемы можна вырашаць шляхам аперацыі і іншымі спосабамі на самых ранніх этапах, — адзначыла Алена Улезка.

Дзецім з асабліва высокім рызыкам рэалізацыі пазіцыяў дапамагаюць у Цэнтрах ранняга ўмяшання. Летас больш за 15 тысяч малых з бацькамі займаліся са спецыялістамі такіх цэнтраў па ўсёй краіне. Ва ўсіх рэгіёнах дзейнічаюць і катаністычныя кабінеты, якія працуюць з недонашанымі дзецьмі, а ў штогод нараджаецца каля 4%. У мінулым годзе каля 2,5 тысячы дзяцей назіраліся ў такіх спецыялістаў.

СТУДЭНТЫ ХВАРЭЮЦЬ МЕНШ

Немалаважным аспектам з'яўляецца і здароўе маладых людзей. У сталіцы за самай шматлікай групай моладзі — студэнтамі — сочыць 33-я студэнцкая паліклініка, якая сёння абслугоўвае 60 тысяч хлопцаў і дзяўчат ва ўзросце ад 17 да 25 гадоў, у тым ліку 10 тысяч замежнікаў. З 2019 года яе філіял працуе ў студэнцкай вёсцы,

А яшчэ 20 здраўпунктаў у розных навуковых установах.

Адначасна і студэнцкай паліклініцы Алена ХАРКОВА, апошнім часам студэнты больш аснанава ставяцца да свайго здароўя. Захваранасць летас знізілася на 6,3%. У структуры хвароб сярод моладзі першае месца займаюць хваробы органаў дышэння (вострыя рэспіраторныя інфекцыі, вострыя фарынгіты і танзіліты), на другім месцы — хваробы касцева-мышачна-суставы (скаліёзы, дорсалатыі, парушэнні паставы), на трэцім — хваробы вока (міяпіі, парушэнні рэфракцыі, акамадыяцыі), на чацвёртым — хваробы моча-палавой сістэмы.

Актыўна займаюцца медыкі дыспансерызацыяй студэнтаў, якія праводзіцца ў паліклініцы і здраўпунктах. Паліклініка ўключваецца ў арганізацыю ўсіх спецыяльных прац, працуе аддзяленне рэабілітацыі і фізіятэрапеўтычнага лячэння, а таксама плавальны басейн. За замежнымі студэнтамі працуюць урачы, якія валодаюць англійскай і кітайскай мовамі.

Алена КРАВЕЦ.

СОЦЫУМ

ЧАС ШЧАСЛІВЫХ УСМЕШАК

Гомельскія дзіцячы сацыяльны пансіянат прадставіў інклюзіўны спектакль на вялікай сцэне

Гомельскія дзіцячы сацыяльны пансіянат «Шчаслівыя усмешкі» прадставіў у сталічным Тэатры-студыі кінаакцёра сваю інклюзіўны спектакль «Паўлінка» па матывах п'есы Янкі Купалы. Выхаванцы ўстановы, якія маюць ментальныя асаблівасці, наараўне са сваімі выкладчыкамі, выхавальцамі і псіхалагамі ўвасобілі на сцэне вобразы беларускага класіка. Сам выхад да глядачоў для многіх юных актэраў — вялікая перамога. Аднак адметна, што такіх перамог у выхаванцаў «Шчаслівых усмешак» ужо нямае — большасць з іх мела ролі ў трох папярэдніх спектаклях. А летас калектыву пансіяната быў узнгароджаны спецыяльнай прэміяй Прэзідэнта Беларусі за развіццё творчага патэнцыялу дзяцей і маладых людзей з інваліднасцю і інтэграцыю інклюзіўнага мастацтва ў культурную прастору краіны.

Сёння тут займаецца 140 дзяцей з асаблівасцямі развіцця, 75 з іх жывуць пастаянна, 65 — на дзённым знаходжанні. Для падрыхтоўкі спектакля спатрабіўся год. У ім удзельнічаюць 28 артыстаў, 14 з якіх — з інваліднасцю. Для многіх з гэтых дзяцей, якія маюць I групы інваліднасці і IV ступень страты здароўя, кожны

рух, кожнае слова на сцэне — гэта вынік неверагодных намаганняў і работы цэлай каманды спецыялістаў. Аднак гэта і найлепшы прыклад таго, што дзеці з інваліднасцю пры належнай падтрымцы і веры ў іх магчымасці могуць дасягаць неверагодных вышэйш.

Госцем у глядзельнай зале Тэатра-студыі кінаакцёра стала і намеснік міністра працы і сацыяльнай абароны Марына АРЦЕМЕНКА:

— Гэта вельмі важная падзея для ўсёй сістэмы сацыяльнага абслугоўвання і сацыяльнай абароны. Цяпер рэалізоўваецца шмат праектаў па інклюзіўнай творчасці і развіцці людзей з асаблівымі патрэбамі, але гэты праект выйшоў на прафесійную тэатральную сцэну і ўжо атрымаў высокую дзяржаўную ўзнгародку, стаўшы лаўрэатам спецыяльнай прэміі Прэзідэнта. Гэта вельмі важны вынік работы ўсёй сістэмы.

Намеснік міністра звярнула ўвагу, што Гомельскія дзіцячы сацыяльны пансіянат — прыклад дзяржаўнай установы, дзе створана дамашняя атмасфера, у якой камфортна жыць:

— Гэты спектакль — творчы сімбіёз, які прадстаўляе вынікі працы вялікай сямі арганізацый. Гомельскія сацыяльны пансіянат — асаблівае месца: дзеці тут набываюць

моцля творчасці і натхнення. Тут усе кантактуюць і ўсе роўныя. Напэўна, менавіта ў такіх умовах магчыма развіццё творчай энэргіі.

Акрамя таго, поспехі творчага калектыву сацыяльнага пансіяната — прыклад таго, каб у нашай краіне стварэцца грамадства роўных магчымасцяў.

— Мы рухамся да таго, каб у нас усе валодалі не толькі роўнымі правамі, але і магчымасцямі, а таксама мелі ўмовы для самарэалізацыі ў поўнай меры, — адзначыла Марына Арцёмка. — І, вядома, пераконалася ў тым, што рухамся ў правільным кірунку, бо ёсць канкрэтныя вынікі. Калі глядачы бачаць такіх маладых людзей на сцэне, яны пачынаюць успрымаць іх па-іншаму. Яны бачаць патрэбу гэтай катэгорыі і прасяюцца іх абслуговаць. Гэта вельмі важна. Я заўсёды кажу, што пытанні інклюзіі важныя перш за ўсё для самога грамадства які прыклад сілы духу, доўгай і цяжкай працы над сабой і прагі жыцця.

Зрэшты, толькі летас рэабілітацыю праз мастацтва ў нашай краіне прайшлі 800 асаблівых дзетак у 14 спецыялізаваных аддзяленнях па ўсёй краіне. А воль калектыву «Шчаслівых усмешак» пасля мінскага паказу чакаюць гастролі па іншых гарадах Беларусі.

Алена КРАВЕЦ.

«НЕ БЫВАЕ НЕ НАШЫХ ЛЮДЗЕЙ»

УВАГА — КОЖНАЙ КАТЭГОРЫІ

У структуры Пастаўскага тэрытарыяльнага цэнтры функцыянуюць дзевяць аддзяленняў. З мэтай забеспячэння даступнасці сацыяльных паслуг і аказання іх грамадзянам у кастрычні і лістападзе 2024 года ў аграпрадках раёна Навасёлкі I Каміі былі адкрыты стаяцярныя сацыяльныя пункты.

Па выніках мінулага года сацыяльнымі паслугамі ТЦСАН былі ахоплены каля 2000 пажылых людзей, інвалідаў, сем'яў з дзецьмі. На сёння абслугоўваннем па месцы жыхарства ахоплены 1053 чалавекі — гэтаму спрыяе шырокая інфармацыйная дзейнасць і выяўляльны прышчыны работы сацыяльных работнікаў.

Кругласутачны догляд непрацаздольным грамадзянам, якія не могуць працаваць самастойна, забяспечваюць два аддзяленні кругласутачнага знаходжання для пажылых і інвалідаў на 50 месцаў у Паставах і гарадскім пасёлку Лынтупы. За мінулы год 69 чалавек атрымалі паслугі ў аддзяленнях кругласутачнага знаходжання, там з падлеткамі вядзецца мэтанакрававаная работа па рэабілітацыі і прафілактыцы дзімчэння, стварэнні сістэмы камфортнага прастававага і тэрапеўтычнага асяродка. З мэтай уключэння ў актыўную дзей-

насць для насельніку арганізавана работа трох гурткоў і дзесяці клубуў па інтарсах.

Асабліва ўвагу спецыялісты цэнтры ўдзяляюць людзям, якія толькі выйшлі на пенсію і маюць патрэбу ў адаптацыі да новых умоў пастаяннага догляду. У ТЦСАН функцыянуюць тры аддзяленні дзённага знаходжання для пажылых грамадзян, якія на пастаяннай аснове наведваюць 244 чалавекі. Такія ж паслугі аказваюць два стаяцярныя сацыяльныя пункты, якія наведваюць 36 чалавек. Для таго, каб людзі «залатого ўзросту» змаглі знайсці сяброў і адчуваць сябе камфортна, арганізавана работа 39 клубуў і гурткоў рознай накіраванасці.

Аддзяленне сацыяльнай рэабілітацыі, абілітацыі інвалідаў і аддзяленне дзённага знаходжання для грамадзян пажылага ўзросту і інвалідаў у гарадскім пасёлку Варашава наведваюць 97 чалавек. Там адкрыты чатыры майстры: швейная, рамесніцкая, праюўная і фатаграфічная. Сацыяльнай работніцы змагаюцца за кожнага падпапечнага, каб той зноў быў прыняты сацыяльным і азішоў праюўнае месца. Летас адзін чалавек з асаблівасцямі здароўя прайшоў адаптацыю да працы па прафесіі «пабочны», яшчэ адзін працягвае праходзіць адаптацыю па прафесіі спецыяліст па сацыяльнай рабоце». Адзін з такіх пазітыўных прыкладаў — інвалід II групы Алена Жэймо, якая ў цяперашні час працуе

у цэнтры майстрам па вытворчасці рытуальных вянок. Наведвальнікі гурткоў і майстэрняў вырабляюць пацельную біяліну, абрусі, сурвэты, прадукцыю з ратангу, фамірану і ізалону.

ПОБАЧ У ЛЮБОЙ СИТУАЦЫІ

Пастаўскі тэрытарыяльны цэнтр лідуіры ў вобласці і па аб'ёме аказання сацыяльных паслуг. Людзям з абмежаванымі магчымасцямі прапаюўваецца паслуга персанальнага асістэнта, у рамках якой інваліды вучацца абслугоўваць сябе самастойна,

дапамагаюць плавнава і арганізуюць рэжым дня, прымаюць рашэнні ў выпадку ўзнікнення надзвычайных сітуацыяў, належаўца камунікацыя з грамадствам. Персанальны асістэнт ад 20 да 60 гадоў у месцы суправоджае чалавек з інваліднасцю, уключаючы індывідуальныя заплыты падпапечна. Летас такой паслугай скарысталіся 14 чалавек.

Для грамадзян, якія знаходзяцца ў цяжкай жыццёвай сітуацыі, у цэнтры функцыянуе аддзяленне комплекснай падтрымкі. Паслуга сацыяльнага патранату ў мінулым годзе аказана 160 сем'ям. Асабліва ўвагу сацыяльнай работніцы ўдзяляюць рабоце па максімальным ахове паслугамі

і пастаючы на ўлік дзяцей-сірот і тых, хто застаўся без бацькоў. За мінулы год такіх было 23.

Непрацаздольным грамадзянам ТЦСАН прапаюць атрымаць паслугі і сідзелькі, летас імі скарысталіся 56 грамадзян. Паслугі пагаднінага догляду дзяцей — нянькі — атрымалі 14 сем'яў, з іх сем выхоўваюць дзяцей-інвалідаў.

ДЗЕЛЯ ПАДАПЕЧНЫХ

Яшчэ адзін кірунак паспяховага абслугоўвання Пастаўскага ТЦСАН — рэабілітацыя праектаў рознай тэматыкі, якія накіраваны на павышэнне якасці жыцця падпапечных. Летас цэнтр рэабілітаваў восем сацыяльных праектаў, у рамках якіх дапамогу атрымалі больш за 800 чалавек.

Праект «Ты не адзін» прызнаны пераможцам конкурсу «105 дзён для развіцця галіны», арганізаванага Міністэрствам працы і сацыяльнай абароны Рэспублікі Беларусь. Мэта праекта — выяўленне праблемных пытаньняў бацькоў-адзінакаў і пошук іх вырашэння ва ўзаамадзейні адно з адным і са спецыялістамі цэнтры.

Праект «У гармоніі з прыродай» у мінулым годзе перамог у конкурсе грамадзянскіх ініцыятыў на тэрыторыі Віцебшчыны. У рамках праекта на тэрыторыі, прыягатай да аддзялення дзённага знаходжання ў г. п. Варашава, будзе створана шматфункцыянальная інклюзіўная прастора для паліпшыння фізічнага і псіхасамаснальнага стану пажылых людзей

і інвалідаў. Ужо зроблены закупкі неабходнага абсталявання і інвентару для рэабілітацыі праекта, а цяпер калектыву займаецца добраабрабаваным тэрыторыі. Афіцыйнае адкрыццё пляцоўкі планаўця ў жніўні 2025 года.

Працягвае дзейнічаць праект «Аказанне сацыяльна-бытавой падтрымкі ахвярам нажыцця», які рэалізоўваецца ў рамках заключанага ў 2022 годзе дагавора з міжнародным грамадскім аб'яднаннем «Узаамамаруменне». Згодна з запісамі, былі вярнуты месцаў прымушовага ўтрымання і іншым пажылым людзям, якія нарадзіліся ў 1949 года, на бязвыплатнай аснове аказваюцца санітарна-гігіенныя паслугі (мыццё ў лазні-бошчы, стрыжка валасоў і іншае) і паслугі па мыццё, шыцці і прасаванні пасельных блузні і адзення.

«Дзедацка, што Пастаўскі тэрытарыяльны цэнтр сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва звонку нічым не аднаўняецца ад астатніх такіх жа устаноў у краіне, аднак дзякуючы зладжанай рабоце ўсёй калектыву, дакладна сфармуліраваным матам, правільнаму планіраванню і размеркаванню задач, цэнтр дасягаў лідарскіх пазіцыяў і стварэцца іх утрымліванне. І, вядома, кожны работнік установы ў сваёй дзейнасці кіруюцца простым правілам: «Не бывае не нашых людзей», — заключыла намеснік дырэктара Вольга АНТУХ.

Аляксандра ГВОЗДЗЕВА. Фота з адкрытых крыніц.

ІЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ В ФОРМЕ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Организатор аукциона Оператор ЭТП		ООО «ИПМ-Консалт оценок», г. Минск, 220004, ул. Неміга, 40, пом. 46, оф.1	
Продавец		ОАО «Авиакомпания Трансавиаэкспорт», 220034, г. Минск, ул. Захарова, 44	
Адрес ЭТП		www.ipmtorg.by	
Предмет электронных торгов: имущество (6л), расположенное по адресу: г. Минск, территория Национального аэропорта Минск			
№ лота	Инд. номер	Предмет электронных торгов	Начальная цена, долл. США (без НДС)
1	0010	Авиационный двигатель Д-30КП-2 03053038902037, дата выпуска – 31.07.1989	250 000
2	0039	Авиационный двигатель Д-30КП-2 03053019002026, дата выпуска – 28.06.1985	185 000
3	0033	Авиационный двигатель Д-30КП-2 03053019002026, дата выпуска – 27.02.1990	250 000

Шаг аукциона: 5 % от текущей цены
Резиденты Республики Беларусь дополнительно к цене продажи предмета аукциона уплачивают НДС по ставке 20 %. Для нерезидентов Республики Беларусь цена продажи аукциона со ставки НДС 0 %, при экспорте товаров на территорию государства ЕАЭС либо за пределы Республики Беларусь под таможенной процедурой экспорта

Задаток 10 % от начальной цены предмета аукциона перечисляется в белорусских рублях (BYN) по курсу Национального банка Республики Беларусь на дату платежа на счет BY92BELB3012004835000226000; нерезиденты Республики Беларусь задаток могут перечислять в доллар США (USD) – BY92BELB3012004835000226000 в ОАО «Белинбанк» по курсу Национального банка Республики Беларусь на дату платежа на счет: в евро (EUR) – BY70BELB3012004835000226000 или в российских рублях (RUB) – BY92BELB3012004835000226000 в ОАО «Белинбанк» по курсу Национального банка Республики Беларусь на дату платежа на счет: в белорусских рублях на расчетный счет продавца по курсу, установленному ОАО «Белинбанк» на дату продажи лота, и зачисляющийся в счет окончательной стоимости предмета аукциона

Срок подписания договора купли-продажи: 20 рабочих дней после проведения аукциона. Продавец составляет и направляет договор для подписания покупателю. Подписание договора влечет исполнение обязательств по купле-продаже в случае, если покупателем по результатам аукциона будет определена организация или физическое лицо, принадлежащее к территории (или) иным экстерриториальным территориям, на которых торговля аннулируется организатором аукциона по заявлению продавца, задаток участника аукциона, возмещение и затраты организатора аукциона возвращаются не подлежат.

Условия оплаты предмета электронных торгов. Оплата должна быть произведена в размере 100 % в течение 7 рабочих дней со дня заключения договора купли-продажи. **Передан предмет аукциона в течение 30 календарных дней** после 100 % оплаты.

Электронные торги проводятся в соответствии с регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торг», размещенным по адресу: www.ipmtorg.by. **Отвественность участника аукциона, его права и обязанности, штрафные санкции** прописаны в соглашении о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. Данное соглашение является неотъемлемой принадлежностью к разделу «Страница лота во вкладке «Документы» по адресу: www.ipmtorg.by. Страница лота по указанному адресу содержит также более подробную информацию о предмете электронных торгов, о типе торгов и общих правилах их проведения. Победителем аукциона признается участник, предложивший максимальную цену. Участник аукциона самостоятельно ознакомляется с предметом аукциона, его комплектностью, наличием документации и текущим техническим состоянием в месте его нахождения до начала торгов. Участие в торгах подтверждает факт ознакомления с предметом аукциона. Погрузка и транспортировка предмета аукциона проводится за счет покупателя. Продавец и организатор аукциона не оказывают услуг по вывозу предмета аукциона. Победитель электронных торгов либо единственный участник электронных торгов, согласившийся повысить начальную цену предмета электронных торгов на 5 %, обязан оплатить организатору торгов возмещение 0,14 % от цены продажи лота в течение 3 рабочих дней после проведения электронных торгов.

Предвудящее извещение о проведении электронных торгов опубликовано в газете «Звязда» от 16.01.2025.

Организатор электронных торгов, продавец имеет право снять предмет аукциона с электронных торгов в любое время до момента определения победителя электронных торгов без объяснения причин снятия

Дата и время начала и окончания электронных торгов:
24.04.2025 с 11.00 до 13.00.
Торги продлеваются на 10 минут с момента подачи заявки, в случае если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов
Заявки, в том числе заявки для участия в аукционе, принимаются по 22.04.2025 до 17.00 на ЭТП «ИПМ-Торг» по адресу: www.ipmtorg.by
Тел: +375 17-280-36-37; +375 (29) 317-95-42; +375 (44) 704-92-06. E-mail: auction@cpo.by

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО ЭЛЕКТРОННОГО АУКЦИОНА

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор торгов и оператор электронной торговой площадки: torq.tl.by, место нахождения: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 321) по поручению ОАО «Территориальный центр социального обслуживания населения Логойского района» (продавец, место нахождения: Минская область, г. Моподче, ул. Лебедевская, 8) проводит повторный открытый аукцион

ПО ПРОДАЖЕ ТРАКТОРА K-744R, 2006 г. в., рег. знак ОО-5 0334, инв. № по бух. учету 90261, зав. № 050778.

Начальная цена с НДС (20 %) – 74 016,00 бел. руб.
Задаток 10 % от начальной цены – 7 401,60 бел. руб.
Стоимость сделки – 66 614,40 бел. руб.

Объект находится по адресу: Минская область, г. Моподче, ул. Лебедевская, 8.
Задаток перечисляется на № 0102000169330000 в ОАО «Сбер Банк», г. Минск, БИК BPSB28UX, УНП 690324015, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации».

Задаток купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата объекта производится в течение 20 (двадцати) рабочих дней с даты проведения аукциона, если иное не предусмотрено условиями аукциона. Организатор торгов имеет право отказаться от их проведения, в любое время, но не позднее чем за три дня до наступления даты проведения аукциона.

Победителем аукциона (единственным участником аукциона) в течение (пяти) банковских дней со дня проведения аукциона **оформляется договор** (контракт) в размере 100 % от начальной цены предмета аукциона, а также возмещаются затраты на публикацию извещения о проведении торгов.

Электронные торги проводятся в порядке, установленном постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 12.07.2013 г. № 608 и регламентом электронной торговой площадки «TORGL.FL.TB.YU», размещенным по адресу: torq.tl.by. Предвудящее извещение опубликовано в газете «Звязда» от 23.08.2024, 22.11.2024.

Электронные торги состоятся 23.04.2025 в 10.00. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 22.04.2025 до 17.00.
Тел. организатора торгов: (8017) 516-80-65, (8029) 136-31-11.
Тел. для осмотра (8033) 340-21-83.
Информация о торгах опубликована на сайтах: minsk-region.gov.by, torq.tl.by, www.600778.by

ИНФОРМАЦИЯ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор торгов и оператор электронной торговой площадки: torq.tl.by, место нахождения: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 321, тел. 8 017 516 80 64) по поручению Государственного учреждения «Территориальный центр социального обслуживания населения Логойского района» (223141, г. Логойск, ул. Победы, 80) проводит открытый аукцион

ПО ПРОДАЖЕ АВТОМОБИЛЯ легкового внедорожника универсала LADA VA3-21310-120-40,

2014 г. в., регистрационный знак 5728 KH-5, временный регистрационный знак SHE9208, кузов (VIN) № XTA213100F167508, цвет серый, инвентарный номер 0150008, находящегося по адресу: Минская область, г. Логойск, ул. Победы, 80. Начальная цена (без НДС) – 610,00 бел. руб.
Задаток 10 % от начальной цены – 61,00 бел. руб.

Электронные торги проводятся в порядке, установленном постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 12.07.2013 г. № 608 и регламентом электронной торговой площадки «TORGL.FL.TB.YU», размещенным по адресу: torq.tl.by.
Информация о проведении электронных торгов опубликована на сайтах: valka.by, minsk-region.gov.by, tl.by.
Электронные торги состоятся 06.05.2025 в 10.00.
Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 05.05.2025 до 17.00.

Тел.: (8017) 516-80-65, (8029) 136-31-11.
Тел. для осмотра транспорта +375 1774 78 96, время осмотра с 9.00 до 16.00, понедельник – пятница. УНП 600778-64

3 НАГОДЫ

РАЗВЕДЧЫКІ СТРАТЭГІЧНЫХ РЭСУРСАЎ

З чым беларускія геологі сустракаюць прафесійнае свята

Традыцыйна ў першую нядзелю красавіка геологі Беларусі адзначаюць сваё прафесійнае свята — Дзень геолога. І гэта невыпадка. З прыходам цяпла пачынаюцца падрыхтоўка да маючых адбыцца палых работ і збору ў экспедыцыі па вывучэнні і асваенні прыродных багаццяў нашай краіны.

тоўваных у якасці фармоўнага і вытворчасці шкла, гліні і мелу для цэментнай прамысловасці, тугалапукіх глін для вытворчасці цэгля і літкі. Больш падрабязна даследуюцца асфарыты радовішча Мсціслаўскае для абргунтавання мэтагазоднасці асваення радовішча і здабычы важнага для краіны фосфатнай сыравіны. У 2023 годзе зварыўся дэталевы разведка базальта радовішча Навадворскае. Гэта новы для нас від сыравіны, які прымяняецца ў многіх кірунках будаўнічай галіны і запатрабаваны на сусветным рынку.

Фота: Катрына БУДНІЦКА

НЕ ТОЛЬКІ ПЯСОК, АЛЕ І БАЗАЛТЫ

Сёння геалогія — стратэгічная галіна нацыянальнай эканомікі, якая забяспечвае энергетычную беспяку і ўстойлівае развіццё прамысловасці. Як расказаў генеральны дырэктар РУП «НПЦ па геалогіі» Уладзімір МЕЛЬНІКАЎ, перад геологамі стаць задача ў першую чаргу выяўляць і разведваць тыя віды мінеральнай сыравіны, якія запатрабаваны ў эканоміцы цяпер або могуць стаць такімі ў самы бліжэйшы час. У аснове гэтай работы — рэгіянальныя геалагічныя вывучэнне або геалагічнае карціраванне, што з'яўляецца базісам для далейшага больш дэталёвага вывучэння пэўнай плошчы, а таксама павелічэння дэлі пакрыцця тэрыторыі картакі новага пакалення. Менавіта на гэты арыенце дзючая падпраграма «Нетры» Беларусі.

БУРАЦАНА НОВАЯ СВДРАВІНЫ

У мэтах выяўлення новых нафтапраспектыўных структур і ўдасканалення геалагічнай будовы праводзіцца сейсмаразведчыя работы, па выніках інтэрпрэтацыі якіх закладваюцца аб'екты пад пошукавае бурэнне і вызначаюцца рэсурсы углевадароду. Выконваюцца пошуковыя свідравыя работы, з правядзеннем неабходнага комплексу работ, накіраваных на выяўленне прамысловых запасаў углевадароду (нафты) і далейшую іх пастановку на дзяржаўны баланс.

Беларускія геологі і геофізічныя актыўна ввдуча геофізічныя работы рэгіянальнага маштабу, бурцаца параметрычныя свідравіны. Гэта дае магчымасць будаваць геалагічныя карты новага пакалення і вызначаць мінератэнічны патэнцыял, прагназаваць найбольш перспектыўныя ўчасткі залягання радовішч чырвога карысных выкапніў і углевадароду для развіцця і умацавання мінеральна-сыравіннай базы. Таксама немалаважныя з'яўляюцца работы па пошуку і ацэнцы, маніторынгу запасаў падземных вод для гаспадарча-пітнага водаабеспячэння і прамысловых патрэб.

ПОШУК НОВЫХ СЫРАВІННЫХ БАЗ І НАРОШЧВАННЕ ТЫХ, ШТО ЁСЦЯ

У новай пшчгодцы, паводле слоў Уладзіміра Мельнікава, асноўны акцэнт, з улікам паступленых кіраўніком дзяржавы задач па развіццю мінеральна-сыравіннай базы, будзе зроблены на вышарэнні пытанню, накіраваных на пошук новых плошч залягання углевадароду, прыстосаваных у запасаў нафты, работ па аналізе і інтэрпрэтацы матэрыялаў па углевадароднай тэматыцы. Акрамя гэтага, у прыярэтыя правядзенне работ па рэгіянальным вывучэнні нетраў, уключаючы правядзенне сярэднемастабковых геалагічных работ з мэтай падрыхтоўкі да выдання лісту Дзяржаўнай геалагічнай карты Беларусі маштабу 1:200 000, дазвадучыя трытэры, перспектыўныя на выяўленне рэдказемельных элементаў і металу, а таксама іншых геалагаразведчых работ. Не застаюцца без увагі пытанні нарошчвання сыравінных баз у

мэтах бесперабойнага забеспячэння айчынных прадпрыемстваў і інфармацыйнае забеспячэнне геалагаразведчых работ, накіраванае на павышэнне узроўню лбававыя геалагічнай галіны.

Вырашчачы актуальныя задачы, кіраўніцтва геалагічнай галіны не выпускае з пад увагі і дзень згаўтрашні. Для умацавання кадравага патэнцыялу, расказаў Уладзімір Мельнікаў, прадпрыемствам ввдзецца пастаянная работа па заказах на ўмовах мэтавай падрыхтоўкі спецыялістаў з умяшчэння і прафесійна-тэхнічнай адкаўцы. Актыўна ввдзецца прафесійна-інфармацыйная работа з навуачнымі школамі, ліцэямі, вопытнае геологі выступаюць у якасці экспертаў пры абароне падрыхтоўчаных праектаў на базе Нацыянальнага дзідчата тэхнапарку, прымаюцца актыўны ўдзел у прафесійна-навуковых мерапрыемствах, арганізаваных ВНУ.

Праца геолога няпростая, але гэта ганаровая і паважаная прафесія. У нас у краіне створаны ўсе ўмовы як для тых, хто ўжэ працуе ў галіне, так і для тых, хто хапелі толькі робіць першы крокі на прафесійным шляху.

Андрэй АКИМАЎ.

СПЕЦЫАЛЬНЫ РЭПАРТАЖ

Вясновыя паСадзелкі

Што ўяўляе сабой рынак саджанцаў і як выбраць прыдатныя культуры для свайго саду

З надыходам вясны ўнікае ўсё больш пытаньняў, якія датычацца добраўпарадкавання дажных участкаў. А які гэ дачны ці прысядзінны ўчастак без пладовых дрў і гадоўных кустоў? У наваспечаных дачнікаў і вяскоўцаў (а іх цяпер, асабліва сярод моладзі, нямала): якія саджанцы лепш набыць для свайго агарода? Колькі яны каштуюць? Дзе іх можна купіць? Акая глеба падлядзе для розных культур? І самае галоўнае — што рабіць пачаткоўцу, дылетанту, які не разбіраецца ў пытаннях садоўтва, але жадае самастойна акульціраць свой загарадны ўчастак? Прымераўшы на сьбе ролю маладога, не велмі дасведчанага ўласніка, я адравіўся шукаць адказы на гэтыя пытанні.

У ХВАЛЁНЫХ САМАХВАЛІВЧАХ

Па парадзе больш дасведчаных калег вырашыў адрэзаць едзін у Самахвалічы, дзе працуе адзін з самых характэрных садоў гадавальнікаў у валоцкіх Мінска. Разноўбаўца пра дзючыя крэмы на невялікай гандлёвай плошчы, якая знаходзіцца літаральна за соню метраў ад прыльнуку «Самахвалічы». Ідучы наўскасак ад самага прыльнуку, я разгаварыўся з адным са сваіх спадарожнікаў. На пытанне, чаму прыехаў па саджанцы менавіта ў Самахвалічы, калі ёсьць мноства мінскіх рынкіў і садоўчых крам (у тым ліку і ў інтэрнэце), ён адказаў: «Тут будзе танней, чым на Камаароўцы, напэўна. Ды і якасць тут правераны: ў Самахвалічы усё натуральнае, адрэзу з гадавальніка».

казваць мне, што тут можна знайсці самыя розныя і часам нават экзатычныя пладоўныя і ягідныя культуры. Акрамя звыклых яблынь, груш, яжычні, буюкоў, тут сустракаюцца актыўна дзі і бружмель, для якіх больш звыклі асродкам з'яўляюцца далёкаўсходнія глебы. Адзін з наведвальнікаў садоўчанага кірмашу, убачыўшы, як уважліва я разглядаю сацыі буюкоў, вырашыў расказаць пра асабліваці вышару гэтага пераборальнай культуры: «Для буюкоў патрэбна кіслая глеба, гэта ж ягады, якія дзікія растуць у лесе, а калі так, то неабходна закільчы глебу, звычайна глеба тут не падлядзе. Асабіста я для буюкоў вазіў торф, а таксама дадаваў серу і пшавіне, каб уяўляць глебу». Дзякую дарэчыку іду глядзець тую самі сорты «Блюкрюп», які ён прапавуе ўсё. Усё та ж дзючына ў страткай камізіцы пацвярджае: «Так, для буюкоў патрэбна менавіта кіслая глеба. Астанія — яблыня, груша — будучы расцц і на звычайных глебах. Тое ж самае і з яжычні, акты-

ПАЧЫМ ШАРАФУГА ДЛІА НАРОДА?

Развітаўшыся з мілай бабўлькай на «Інстытуце культуры», я накіраваўся наўпрост на Камаароўскі рынак. Тут, у сектары пад нумарам 6, вы лёгка знайдзеце мноства лавачак, застаўляючых гаршкі, якія расцягнуліся ўдоўж усюго рада. У сектары № 6 Камаароўка здаецца некалькі дзюнай і тамнічнай — у гэтым рэньне рынку засталося адраўцацца на Камаароўку — параўнаць цэны, праверыць якасць, пагутарыць з прадаўцамі і пакупнікамі...

Па дарозе на Мінск мне давялося пагутарыць з пажылой бабўляй, мксювай жыхаркай. Даведаўшыся, што я цікаўлюся саджанцамі, яна стала дзюяцца са мной асабістым выданнем пасадкі яблыні (як пазней яна дадала, яё дасвед выкарыстоўваецца таксама і для вішні, грушы, слів). Для пачатку, па яе словах, неабходна выкальчы невялікую імску. Унутры яе варта насіпаць невялікі пагорак, на версе якога будзе змешчаны высадак. Сама ямачка павінна быць настолькі шырокая, каб на яе сценкі не абпаірацца карэньні — інакш, запэўніваю мяне сурзамовічкі, ураджаю не чакай. Змесьцішы высадак на пагорак, мы пераходзім да працысы засыпанна ямкі зямлём. Важны нюанс: неабходна правядзены працэдуры грунт неабходна ўшчыльніць і паліць вадой. Па жаданні можна выкарыстоўваць жменьку ноу або попелу ў якасці эндыцея, якая, як нам яшчэ раз павердзілі, мае патрэбу менавіта ў кіслай глебе. Цана двухдзюдовага кустіка садоўных буюкоў складае 10–15 рублёў, трохдзюдовае каштуе 15–20 рублёў,

чатырохдзюдовае — 25–30 рублёў, за пяцідзюдовае ж вам прывідзецца аддаць каля 40 рублёў. Жыццёна, якая стала побач са мной, аднак цікавілася зусім іншай культурай — чарнослівям, які ў выніку абышоўся ў 60 рублёў. «Вы, гапоўнае, калі батарэй не стаўце. Можак пакінуць у машыне. Саджанец свежы!», — тлумачыла прадаўчыца. Тут жа можна набыць маладзючыя саджанцы венацэляўных дрў. У дадзеным выпадку ціны будучы вар'яўца ад 30 да 100 рублёў.

Па суседстве са згаданай крамай знаходзіцца яшчэ адна, больш экзэктная па складзе. У гэтым месцы Камаароўскі рынку (25–30 рублёў) суседнічаць з шарафугай (50 рублёў за саджанец) — унікальным перыдам слівы, перска і абрыкоса. Парэчкі, якія адрэзваюцца ў 15 рублёў за кустік, знаходзіцца побач з фікусам, які каштуе 45 рублёў. Рабіна, маіна, актыўныя, бэз, язім, гартэзія, рададэндран, фундук, бружмель, каліна, атэст, казаная вярба — чаго тут толькі няма! І гэта толькі адна крама! Натрычаныя цікаўліся, ці неабходны нейкі асабілы догляд гэтых раслін. «Далавае попел, каміст, а таксама іншыя ўгнаенні. У спецыяльных садоўчых крамах вам падкажуць», — дзюяцца сурзамовічкі.

ПАСАДЗІШЧ ДРЭВА — ЗНАЙСЦІ КАРАНІ

Мінскія рынкі, а таксама гандлёвыя паліцы ў валоцкіх Мінска сталі па-сапраўднаму важнымі цэнтрамі продажу пладоўных і ягідных культур. Тут, мабыць, можна знайсці практычна ўсе ад тыповых для нашых зямель раслін і дрў да трапічнай садавіны і эксперыментальных гібрыдаў, з якімі беларускаму садоўніку трэба будзе яшчэ пазнаёміцца. Важна аднак, іншае — няма нічога складанага ў тым, каб заняцца добраўпарадкаваннем свайго загараднага ўчастка. Мой вопыт толькі пацвярджае здагадку: у наш час аматарскія садоўніцтва, варагодна, з'яўляцца адным з самых прыемных відаў аднаўчэння, а таксама формай перадачы дасведу ад старажытага пакалення маладым. Калі гэта здагадка дакладная, то варта адзначыць, што заўсёды прыёмна вучыцца ў старажытных, які вучыўся я прышчыпу пасадкі яблыні ў мясцовай бабўлі ў мінскай маршурцы. Бабулі да роднай зямлі ў прамым і пераносным сэнсе ў крыві людзей старэйшых пакаленняў, і гэтае трапічнае пануццё, поўнае кранальнай пшчыноці і клопаты, яны выкальчыць нават у звычайных размовах пра саджанцы.

Міхаіл ДАНИЛКОВІЧ.

Фота: Віктор МІХАЙЛІЧ

УРАЖАННІ

«НАВАТ НЕ МАГЛА ЁЯВІЦЬ, ШТО ТУТ НЕКАЛІ ПАБЫВАЮ»

У Палац Незалежнасці ўчора зноў на экскурсію завіталі юныя госці

Галоўная афіційна пляцоўка краіны — Палац Незалежнасці — прыняў гэсцей 4 красавіка. Гэтым разам экскурсія была наладжана для вучняў і выкладчыкаў Ліцэя імя Ф. Э. Дзяржынскага БДУ, удзельнікаў мемарыяльных атрадаў Паста № 1 г. Мінска, выхаванцаў школы зорак «Аўра».

Ліцэй імя Ф. Э. Дзяржынскага БДУ ў лютым адзначыў 35 гадоў са дня свайго заснавання. Сёння ў ім навукашча больш за 500 школьнікаў 10–11 класаў па 12 профіляў. Срод 84 настаўнікаў ліцэя — сем кандыдатаў навук, 30 настаўнікаў вышэйшай кваліфікацыйнай катэгорыі. Яны 160 разоў былі ўдзельнікамі прэміі спецыяльнага фонду Прэзідэнта Беларусі па падтрымцы талентаў і моладзі. Пад № 1 горада-героя Мінска па нясенні ганаровай Вахты Памыці ў сваю чаргу ўводзіцца ў склад Мінскага дзяржаўнага палаца дзяцін і моладзі. Каля вачэйнага агляду на плошчы Перамогі вучні мінскай школы нясучь Вахту Памыці з 3 ліпеня 1984 года. Штогод — больш за 900 кавачек.

Пачалася экскурсія ў самай вялікай у краіне зале ўрачэсных цырымоній. Гэтая пляцоўка прымае шмат найважнейшых, сімвалічных, знакавых, стаўных мерапрыемстваў. Напрыклад, наядуна тут прайшла інаўгурацыя Прэзідэнта Беларусі Аляксандра Лукашэнкі.

Педагог дадатковай адукацыі Ліцэя імя Ф. Э. Дзяржынскага БДУ Анастасія БІКБАЕВА ўражліва сачыла за інфармацыйным парадкам дзеяч. Паводле яе слоў, наведваць Палац Незалежнасці амаль адразу пасля інаўгурацыі Прэзідэнта — сапраўдны падарунак: «Нават не магла ўявіць, што тут некалі пабываю на экскурсіі. Цікавацца праслухала апошні раз па раздзячню Прэзідэнта, але ж галоўнае — убачыла яе на свае вочы».

Убачыць сімвал беларускай дзяржаўнасці гэтым разам выдалася магчымаму дзясцікланіцы Ліцэя імя Ф. Э. Дзяржынскага БДУ Ніколь ЕСПЕКІНА. «Я тут упершыню. Я пачула, што навіна прапаўналі паехаць у Палац Незалежнасці на экскурсію, адразу нагадалася. Увайшоўшы і аглядаючыся, адразу адчула наш беларускі дух. У прыватнасці, звярнула ўвагу на арнаменты. У цікавае праслухала і экскурсію. Спадзяюся, я тут не ў апошні раз», — падзялялася ўражаннямі дзясцічкі.

Яна ВАЛАСАЧ, фота аўтара.

• На фронце

Войскі 2-га Беларускага фронту ліквідавалі рэшткі групы нямецкага войска, прысунуты да заліва Лугчыгер Вік на поўначы ад горада Гдыні. У канцы сакавіка нямецкія дывізіі, разгромленыя ў баі за Гдыню, замацаваліся на прыбярэжнай частцы на поўначы ад горада. Праціўнік меў выгадныя для абароны пазіцыі. «Падступіў да іх прыкрытая забалоная паласа шырыняй у 2–4 кіламетры, — паведадала Савецкае інфармабюро. — Разгарнуўшы баі па знішчэнню акружанага праціўніка, нашы часткі на радзе ўчастка пераадолелі забалоную паласу і ачысцілі ад гітлераўцаў лясны масіў. Абдзіяваючы варожыя кантракты, савецкія пехацінцы, падтрыманыя артылерыяй і авіяцыяй, захапілі рад доўгай і вобласці немцаў за 50 ншчых населеных пунктаў, срод якіх Буіны Склена, Брэзаны, Бойніца, Кош, Новакі, Скананы, Завада, Бікард, Салонішча, Загор, Ступава, Ламач, Відрыца, Петр Жалка, Вольфшты, Гайнбург, Рора і чыгуначны станцы Склена, Новакі, Землянскае Касталаны, Салонішча, Загор, Ступава, Ламач».

Паводле інфармацыі Савецкага інфармабюро, на Веніскім напрамку войскі 3-га Украінскага фронту, пераадолеваючы супраціўленне праціўніка, занялі населеныя пункты Раўхенбург, Унтар Лаа, Обер Лаа (4 кіламетры ад Вені), Лаксенбург, Гунтрамсдорф, Гумпелдскірхен, Хартэртсдорф, Брайтэнбург і перарэзалі аўтастраду Вена — Ліч. «Адначасова на паўднёвым захадзе ад возера Вальцгоф войскі 4-га Украінскага фронту, наступачы сумесна з войскамі балгарскай арміі, занялі на тэрыторыі Югаславіі горад Доўны Ленгва і больш за 40 ншчых населеных пунктаў», — паведадала «Звязда» ў гэты дзень.

• У Тыле

Гісторыя аб тым, як аднаўлялася Слонімска МТС Баранавіцкай вобласці пасля «гаспадарання» нямецкіх бандытаў, была змешчана ў 62-м нумары нашай газеты за 1945 год: «Першым прырылі трактарысты Нікалай Супрун, Аляксандр Жывулька, брыгадзір трактарнай брыгады Сазановіч і старшы механік Влэдзімір Канстанцінавіч Лакучкі», — пісала «Звязда».

Трактарысты знайшлі на пажарышчы былой сядзібы абгаралыя дэталі, якія валаліся сям-там. На палых на той час даступе ўраджай, трэба было хутка ўбіраць добра, каб не асыпалася. «З таго часу і пачалося аднаўленне МТС. Ачысцілі частку паміжкананай былой майстэрні, устанавілі горан. Спачатку трактарысты горах узяліся рамонтаваць яныякі, вырабляць сярпны, па магчымасці забяспечваць сялян уборачнымі прыладамі. Адначасова праводзіліся ваякія работы па зборы і рамонту трактараў».

Работы не спыняліся ўсю зіму. Людзі старанна працавалі, наглядачы на цяжкасці. Часам не хопала той ці іншай часткі, не падыходзілі дэталі, але умелыя вопытныя рукі рамонтнікаў і гарачае жаданне зрабіць сваю МТС моцнай перамаглі.

«На рамонтных работах асабліва вызначыліся трактарысты-рамонтнікі Нікалай Супрун, брыгадзіры трактарных брандэр Сазановіч і Ціхонавіч, старшы механік Лакучкі і кавалі Ледзік і Леонціў і Ледзік Влэдзімір. Гэтыя людзі штодзённа перавыконвалі сваю норму ў паўтара — два разы», — паведадала наша газета ў гэты дзень.

Заставілі апошні дні перад пачаткам саўбы. «Прыводзіць у парадк падручны прылады: ведры для бензину, мадэльні, ключы, малаткі і інш. Часта ў сядзібе то тут, то там загудзе матор — ідзе дэталевы вырб і т. д.»

З нецярпеннем у Слонімскай МТС чакалі дня выезду ў поле. «Гэты дзень не за гарамі», — пісала «Звязда». — Падсымае глеба над цэльнымі прамянямі веснавога сонца. Хутка ў поле...»

Вядучая рубрыкі Яна ВАЛАСАЧ.

КУЛЬТУРНЫ ДОД

ЗАМУЖ — ЗА ТАГО, ХТО ЛЕПШУЮ МІСКУ ЗЛЕПІЦЬ

Экзотыку ўсходняга Палесся паказалі на выставе праекта «Брэстчына этнаграфічная»

Столініскі і Лунінецкі раёны суседнічаюць.

Але многія элементы традыцыйнай народнай культуры, якія каранямі ідзе ў глыб ваякі, адрозніваюцца, што сведчыць аб духоўным багаці продкаў. Па касцюме, галаўным убору, поцілках і ручніках можна пазнаць куток, у якім жылі і працавала майстрыха-гаспадыня.

У апошнім яшчэ раз упэўнілі наведвальнікі філіяла Брэсцкага абласнога краязнаўчага музея — мастацкага музея, які прэзентаваў чарговую выставу праекта «Брэстчына этнаграфічная».

На Столініччыне і Лунінецчыне захаваліся не толькі арыгінальныя касцюмы, але і абрады, якія занесены ў Спіс нематэрыяльнай культурнай спадчыны нашай краіны. Гэта «Конікі» і «Ваджонне Кусты». Такіх раёнаў мае свае адметныя рамствы, касцюмы, поцілкі, ручнікі. Прыклады вырабаў прадэманстравалі і расказалі пра іх навуковыя супрацоўнікі музея. Не раз падчас прэзентацыі аўтары выставы звярталі да здзімаў Іска Сербва, вядомага беларускага этнографа. Дзякуючы яго рабоце мы можам дакладна ведаць многія асаблівасці і касцюма, і рамствяў, і звычай людзей, якія жылі стагоддзі таму ў тым імя ў ўсходнім Палессі. Здымкі этнографічна дапамаглі зладзіць і гэтую выставу.

Навуковы супрацоўнік Ганна ДАБРАВОВСКАЯ звярнула ўвагу на строй замужняй жанчыны з Лунінецчыны. У ім абавязкова выкарыстоўваліся два віды вшыўкі — крывікам і процігам. Таксама і фармухі з гэтага краю адрозніваюцца вытанчанаю цыркулю: яны шыліся з трох кавалачкаў тканіны і ўпрыгожваліся росшыўкай. І калі ў гэтай місцовасці касцюм шылі абавязкова са сваёй ільняной тканіны, то на Столініччыне ў XX стагоддзі ў справе стварэння касцюма папулярнасць набывае шмобць сукені тканіны з крамінай. Столініцкая моднішчы сукенкі і фармухі з атланчых адрэзаў ярка колераў. Звычайна гаспадыня мела шэрую калекцыю фармуху, на кожнае свята надзявалі розныя: ружовы — на Вільдзень, зялёны — на Тройцы. Яшчэ такую калекцыю знаходжу прывезлі музейныя работнікі і этнаграфічны экспедыцыі ў Давід-Гарадзі ў 2008 годзе.

Асобным раздзелам ідуць галаўныя ўборы палескіх жанчын. Іх называлі наміткамі. Паводле сведчання Іска Сербва, жанчыне патрабавалася тры чатыры хвіліны, каб закруціць гэты мудрагелісты ўбор на галаве. Потым яго можна было ачыць і надзяваць на наступны дзень ужо як шкату. У 1991 годзе жыхарка вёскі Явіліц Лунінецкага раёна апісала спосаб аздавання намітка. А на Столініччыне музейніцкія пазнавалі аздаваць зноў галаўнога ўбору мяшчанкі. Гэтая намітка даўжэйшая і шырыэйшая за лунінецкую, яна прэзентавае, амаль як марля. Цікава, што столі-

Навуковы супрацоўнік Ганна ДАБРАВОВСКАЯ паказвае касцюм лунінецкай замужняй жанчыны.

ская мяшчанка падкрэслівала намітку хусткай, якая падзявалася пад падборкам. Мяшчанка яшчэ насіла ўпрыгажэнні — маністы. Гэтыя пацеркі аздавалі разам з крывікам. Чаму? Лічылася, што такога роду ўпрыгажэнні прывабліваюць нячысціца, а каб нейтралізаваць яго — трэба насіць крывік. Таму жанчыны насілі наверх адзін, а то і два крывікі, якія былі неаддэмнай часткай касцюма. А шна кабыта часта надзявала пояс — элемент, які ў некаторых місцовасцях быў толькі мужчынскім атрыбутам.

На выставе багата прадставлена жаноцкая безрукавак, якія ў адной місцовасці называлі кабачы, а ў іншых — гарэст. І нават па такой невядомай гатэрадарожа можна было меркаваць пра датыкі жанчыны, яе сямейнае становішча.

Кожнаму турысту на Столініччыне найперш расказваюць пра справяднае рамство тутэйшых людзей — ганчарства. Сталіцай ганчароў рэгіёна з'яўляецца вёска Гараданя. На выставе ёсць гарачы, эксклюзіўныя гараданскія «мамзельнікі» і міскі розных памеру. Расказалі цікавы факт. Калі да адной дзясцічкі ў гэтай місцовасці працявалі ігнаць некалькі патэнцыяльных жанчын, то з іх за меншы час зробіць больш прыгожую, роўную міску. Апошняя азначала, што хлопца — майстра, сям'я яго будзе з дастаткам. Такіму і аддавалася перавага.

А яшчэ арыгінальным экспанатам праекта сталі давыд-гарадзіцкія «цікеткі». Такага вырбаў дакладна не было большы дзе ў Беларусі. Гараджане многія гады спавіліся гандлем насення. Каб прадставіць сваю прадукцыю на рынках ваякіх гарадоў, вырбавілі звычайныя — таблічкі з фанеры, на якіх малюваліся расліны, пісалася назва. «Цікеткі» рабілі невядомыя для зручнасці. Ціпер іх можна сустрэць толькі ў музеях.

Праект «Брэстчына этнаграфічная» стартваў у мастацкім музеі два гады таму. Як сказала намеснік дырэктара Брэсцкага абласнога краязнаўчага музея на навуковай рабоце Вольга АНІСЬКАВА, гэты арганізатар паставіў мэтай паказаць асаблівасці ўсё раённага вобласці: «Праект накіраваны на знаёмства з нашай традыцыйнай культурай, яе папулярнаасцю і захаваннем. Раней наведвальнікі ўжо паглядзелі этнаграфічныя «кравічкі» сімі раёнаў. А Лунінецкі і Столініцкі раёны вельмі адрозніваюцца ад іншых рэгіёнаў». І гэтымшою выставу можна назваць выставай экзотыкі Палесся.

Святлана ЯСКЕВІЧ, фота аўтара.

ПАДЗЕЯ

У МІНСКУ ПАСАДЫЛІ АЛЕЮ ПАМ'ЯЦІ ГАРАДОЎ-ГЕРОЯЎ

Удзельнікі маладзёжнага форуму «Нашчадкі Вялікай Перамогі», які прымае наша краіна, учора пасадзілі Алею Памяці гарадоў-герояў у сталічным Парку Перамогі. Дванаццаць гарадоў-герояў і Брэсцкая крэпасць-геройня навачна ўпісаны ў гісторыю Вялікай Айчыннай вайны — менавіта столыкі дубоў высаджалі дэлегаты форуму.

Нагадаем, форум «Нашчадкі Вялікай Перамогі», які прысвечаны 80-й гадавіне Перамогі савецкага народа ў Вялікай Айчыннай вайне, ініцыяваны Федэрацыйна-аграмацкай Беларусі. Ён сабраў прадстаўнікоў усіх гарадоў-герояў Беларусі і Расіі. Гэта Мінск, Масква, Санкт-Пецярбург, Валгард, Мурманск, Смаленск, Тула, Керч, Новарасійск, Севастопаль, а таксама Брэст, дзе размешчана Брэсцкая крэпасць-адаўна, якая мае званне «Крэпасць-геройня».

Удзельнікі мерапрыемства не толькі пазнаміліся з памятнымі місцамі нашай краіны, такімі як

Хатынь, Курган Славы, Брэсцкая крэпасць, але і расказалі пра геранічне мінулае свайго горада, падзялілі асабістым вопытам работы па захаванні гістарычнай памяці. Кожны дэлегат гарадоў-герояў уручылі сімвалічны знак са жменькай зямлі з усіх гарадоў-герояў Беларусі і Расіі.

Алена КРАВЕЦ, фота Віктара ІВАНЧЫКАВА.

НІХТО НЕ ЗАБЫТЫ

З 12 ДЗЯЦЕЙ У СМ'І ІЛЬЮШЫЦАЎ ЗАСТАЛІСЯ ТОЛЬКІ ДВОЕ

Гэта сапраўды: не ўсялякая сустрэча — радасць. І не кожная разлука — сум

Іосіф Іванавіч Ільшчыц — высокі, статы — ветла сустрача мяне на парозе кватэры, з усмешкай падаў руку: «... Нават Есіпка... Так мяне звала мама».

Рос гэты хлывіцкі ўспухай палескай вёскі Рог, у ваякі сям'і. Апроч мамы з татам ды дзядулі з бабуйай, там было дванаццаць дзясцей. Старажыць ужо працавалі ў каласе, малядыя хадзілі ў школу. Трымалі дзюх кароў, каня, свіней, какач, гусей, куры... Усім хопала і ежы, і працы, жылі ў любові і годзе.

У чэрвені 41-га чапавілае жыццё гэтай сям'і, які і бешчыны іншых, скончылася: прышлі захвалічкі, сталі запісваць мужчын у паліцы, і тых, хто адмаўляўся, забралі на прымусовыя работы ў Германію. Каб пазбегнуць з'ягата, ваякшчы мужчын звараліся і ў адну нок папартызанскі атрад, які адцягваў увару і сілы праціўніка, не даваў яго стаўковай жыцця.

Есіпу і яго сабру Міколу было на той час па 15. Яны лыбелі сабе дарослымі, здольнымі ваяваць. А ўжо ў

лесе знайшці партызан — і пагатоў... У мароз па глыбокім снезе яны прайшлі калымі клімаметраў, пацуючы гразьне «Стой! Хто такі?»

Усго і змаглі што папрасіць: «Не страляйце! Мы хочам да вас, у атрад!»

Хлывіцкую завілі да камандзіра. Той распытаў, хто яны і адкуль, потым — адправіў у іншую зямлянку, каб пад елі, змаглі аднавіцца.

Знайсцілася для іх і прысланая стравы: калі ў атрад папрасілі звесткі, што ў той ці іншай вёсцы немцы збіраюцца, ці правесці карную аперацыю, Есіп з Міколкам спыталіся папартызанскіх людзей. Ты бралі са сабой усё, самае неабходнае, выводзілі з хлывы, ямавель і па талкы і вядомых сіджых удкачы на балянты. Пераследаваць фашысты баяліся...

Не без таго — вёскі ў тых місцях немцы палілі, аднак людзі заставаліся жыць. А юных воякшчых партызан бралі і на суволь сур'янае заданні. Есіп з Міколкам узятыя трымалі ў руках аўтаматы — набліжалі доўгажыццанае вываланенне.

Пасля яго партызаны ўліпілі ў рады дзясцінай арміі, а хлопцаў, якіх спыноўлас па 18, прызвалі на ваякшчы службу. Разам з

іншымі яны дабраліся да граніцы з Кітаем — чыгуначай, а потым пестунай адтуль з Дыпломам, ён стаў працаваць брыгадзірам, будаваць новую хату і сям'ю, гадаваць дзясцей. Паступова да бацьваў атрад далучаліся праціўнікі, праялялі галы і дзясцігоддзі, з роднага гнязда развіталіся дзясці, пасля цяжкай хваробы Ільшчыц загінуў.

На шчасце ў вятэрана былі і засталася яго сям'я. Ды і сям'я ён трымаў: не любіў сядзець у кватэры. А неж яны вельмі пашанцавалі, Трапіў на канцэнт; слухаў хор вятэранаў, міжволі падляваў яму і пасля — не вытрымаў; пайшоў за кулісы да кіраўніка.

З тага самага дня прыгожы голас Іосіфа Іванавіча ўліпіў у сучасны іншых галасоў. Былі франтавыя дзясці сабе цяжка зносіць з такімі ж людзьмі, як сям: таленавітыя, пазіўныя, шчодрымі душой. Хор выступаў на гарадскіх і ваякшчых святах, на адкрытых пляцоўках і ў дамах культуры.

Памёр Іосіф Іванавіч Ільшчыц на 95-м годзе жыцця, пакінуўшы доўгаю памяць не толькі дзясці, унукам і праўнучкам, — усім, хто ведаў яго, хто чуў яго басі. Валанціна АНІСЬКАВА-Альшчык, в. Радава, Салігорскі раён.

ОТЧЕТ ОБ ИЗМЕНЕНИИ СОБСТВЕННОГО КАПИТАЛА за 2024 год ОАО «Банк БелВЭБ»

Форма 3

ОТЧЕТ О ДВИЖЕНИИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ за 2024 год ОАО «Банк БелВЭБ»

Форма 4

Наименование банка: ОАО «Банк БелВЭБ» Место нахождения ОАО «Банк БелВЭБ»: Республика Беларусь, 220004, г. Минск, просп. Победителей, 29

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС 31 декабря 2024 г. ОАО «Банк БелВЭБ»

Table with columns: № п/п, Наименование статьи, Символ, Пункт приращивания, 2024 год, 2023 год. Includes sections for АКТИВЫ and ПАССИВЫ.

Форма 1

Table with columns: № п/п, Наименование статьи, Символ, уставн. фонд, резервн. фонд, эмиссионный доход, накоп. прибыль, фонды, всего нераспределенный капитал. Includes sections for Резерв 1 and Резерв 2.

Форма 2

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛИХ И УБЫТКАХ за 2024 год ОАО «Банк БелВЭБ»

Table with columns: № п/п, Наименование статьи, Символ, Пункт приращивания, 2024 год, 2023 год. Includes sections for ПРИБЫЛИ И УБЫТКИ and ИТОГО совокупный доход.

Table with columns: № п/п, Наименование статьи, Символ, Пункт приращивания, 2024 год, 2023 год. Includes sections for ПРИБЫЛИ И УБЫТКИ and ИТОГО совокупный доход.

Форма 3

СВЕДЕНИЯ О СОВОКУПНОМ ДОХОДЕ за 2024 год ОАО «Банк БелВЭБ»

Table with columns: № п/п, Наименование статьи, Символ, Пункт приращивания, 2024 год, 2023 год.

Аудиторское заключение

Г-ну Матюшковскому Василию Станиславовичу Председателю Правления ОАО «Банк БелВЭБ» Акционеру, Наблюдательному Совету, Аудиторскому комитету и Правлению ОАО «Банк БелВЭБ» Национальному банку Республики Беларусь.

При подготовке годовой финансовой отчетности руководство Банка несет ответственность за одну сторону баланса. Мы проводим аудит в соответствии с требованиями стандартов аудиторской отчетности.

Мы осуществляем информационное взаимодействие с лицами, имеющими право на получение информации о деятельности Банка. Мы подтверждаем достоверность информации, предоставленной руководством.

Ключевые вопросы аудита. Ключевые вопросы аудита – это вопросы, которые, согласно нашему профессиональному суждению, являются наиболее значимыми для нашего аудита годовой финансовой отчетности за текущий период.

Обязанности аудиторского органа по подготовке годовой финансовой отчетности. Руководство Банка несет ответственность за подготовку и достоверное представление годовой финансовой отчетности.

Сведения об аудиторской организации. Наименование: Общество с ограниченной ответственностью «Б1 Аудиторские услуги».

Table with columns: Организатор аукциона/оператор, Предмет аукциона, Начальная цена, Максимальная цена. Includes details for various lots.

Table with columns: Срок подписание договора, Условия оплаты, Предмет аукциона, Начальная цена, Максимальная цена.

Table with columns: Организатор аукциона, Предмет аукциона, Начальная цена, Максимальная цена. Includes details for various lots.

ОАО «Технобанк»
220002, Республика Беларусь, г. Минск, ул. Кропоткина, 44.
Телефон +375 17 283 15 10

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС
31 декабря 2024 года

Table with columns: № п/п, Наименование статьи, Символ, Пункт приме- чаний, 2024 год, 2023 год. Includes sections for АКТИВЫ and СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ.

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ
за 2024 год

Table with columns: № п/п, Наименование статьи, Символ, Пункт приме- чаний, 2024 год, 2023 год. Shows income and expense items.

ОТЧЕТ ОБ ИЗМЕНЕНИИ СОБСТВЕННОГО КАПИТАЛА
за 2024 год

Table with columns: № п/п, Наименование показателя, Символ, Устав- ный фонд, Эмис- сий- ный доход, Резерв- ный фонд, Накоп- ленная прибыль (убыток), Фонды резер- вации, Всего соб- ствен- ный капитал. Includes a summary table for 2024 and 2023.

ОТЧЕТ О ДВИЖЕНИИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ
за 2024 год

Table with columns: № п/п, Наименование статьи, Символ, Пункт приме- чаний, 2024 год, 2023 год. Details cash flows from operations, investing, and financing.

СВЕДЕНИЯ О СОВОКУПНОМ ДОХОДЕ
за 2024 год

Table with columns: № п/п, Наименование статьи, Символ, Пункт приме- чаний, 2024 год, 2023 год. Summarizes total income and expenses.

Мск. № 05-01/15 от «26» февраля 2025 г.

АУДИТОРСКОЕ ЗАКЛЮЧЕНИЕ
Председателю Правления ОАО «Технобанк» Господину Грузиновичу Дмитрию Юрьевичу

ЗАКЛЮЧЕНИЕ ПО ГОДОВОЙ ИНДИВИДУАЛЬНОЙ БУХГАЛТЕРСКОЙ (ФИНАНСОВОЙ) ОТЧЕТНОСТИ

Аудиторское мнение
Мы провели аудит годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности (далее – годовая финансовая отчетность) открытого акционерного общества «Технобанк» (далее – ОАО «Технобанк», Банк) (Республика Беларусь, 220002, г. Минск, Кропоткина, 44), зарегистрированного в Едином государственном реестре юридических лиц и инди- видуальных предпринимателей за № 1007765626, состоящий из: бухгалтерского баланса на 31 декабря 2024 года, отчета о прибылях и убытках, отчета об изменении собственного капитала, отчета об изменении резервов на 31 декабря 2024 года, заключивший на указанную дату, применений к годовой финансовой отчетности, предусмотренных законодательством Республики Беларусь.

Ключевые вопросы аудита
Ключевые вопросы аудита – это вопросы, которые, согласно нашему профессиональному суждению, являлись наиболее важными для нашего аудита в отношении этой отчетности. Эти вопросы были рассмотрены в контексте аудита годовой финансовой отчетности в целом, а также при формировании аудиторского мнения об этой отчетности, но мы не выражаем отдельного аудиторского мнения по этим вопросам.

Ключевые вопросы аудита
Аудиторские процедуры, выполненные в отношении годового аудиторского заключения

В ходе нашего аудиторского процесса мы рассмотрели и оценили методологию Банка, используемую при классификации кредитной задолженности по группам риска.

Мы протестировали (на выборочной основе) оценку способности кредитополучателей исполнять свои обязательства перед Банком, включая оценку качества и достаточности обеспечения.

Мы протестировали (на выборочной основе) достоверность предоставленной Банком информации кредитной задолженности по группам риска, полноту и своевременность формирования резервов на покрытие возможных убытков по кредитам и инструментам, включенным в классификацию надзорной.

Председатель Правления Д.Ю. Грузинович
Главный бухгалтер И.А. Кузьмицкая

Дата подписания: 10 февраля 2025 г.
Данная отчетность размещена на странице интернет-сайта: https://fb.by/about/financial-indicators

Лицензия на осуществление банковской деятельности № 11 от 10.02.2025 г. УНП 1007605626

Мы осуществляем информационное взаимодействие с лицами, наделяемыми руководящими полномочиями, доверив до их сведения, помимо прочего, информацию о запасах наличных денег и срочных вкладах, а также о значимых активах, находящихся в ходе аудита, в том числе о значительных недостоверностях системы внутреннего контроля, которые могут повлечь за собой существенные финансовые потери.

Мы предоставляем лицам, наделяемым руководящими полномочиями, заявление о том, что нами были выполнены все требования в отношении соблюдения принципа независимости и до сведения этих лиц была доведена информация обо всех взаимодействиях с надзорными органами, включая взаимодействие с надзорными органами в отношении возможных нарушений, и, если необходимо, обо всех предпринятых мерах предосторожности.

Исходя из вышесказанного, мы считаем, что информация, представленная в отчетности, является достоверной и справедливой, и мы подтверждаем достоверность информации об этих вопросах, запрещая законодательством или когда мы обоснованно приходим к выводу о том, что отступление от раскрытия информации повлечет существенные негативные последствия для пользователей отчета (в раскрытии).

ЗАКЛЮЧЕНИЕ ПО ОТДЕЛЬНЫМ ПРОБЛЕМНЫМ ВОПРОСАМ

В наши обязанности также входит оценка методик расчетов и достоверности информации, включенной в формы раскрытия отчетности 2801 «Отчет о достоверности капитала, включая переводы», внутреннюю отчетную достоверности капитала и управлению рисками» в части информации, представленной в разделе I «Расчет величин рыночного кредитного риска для определения достаточности нормативного капитала», разделе II «Расчет величин рыночного кредитного риска для определения достаточности нормативного капитала», разделе IV «Расчет нормативного капитала» и разделе V «Расчет достаточности нормативного капитала», 2807 «Отчет о достоверности капитала», 2808 «Отчет о достоверности ликвидности», 2809 «Отчет о достоверности ликвидности» в части информации, представленной в разделе I «Расчет величин рыночного кредитного риска и чистого актива», разделе II «Расчет величин рыночного кредитного риска и чистого актива», разделе III «Расчет величин рыночного кредитного риска и чистого актива», разделе IV «Расчет величин рыночного кредитного риска и чистого актива», разделе V «Расчет величин рыночного кредитного риска и чистого актива».

Руководитель аудита, Заместитель директора ООО «ФБК-Бел» А.П. Плех (номер квалификационного аттестата аудитора № 10000099)

Руководитель аудиторской группы, Руководитель аудиторской группы по банковскому аудиту ООО «ФБК-Бел» Р.В. Кирсичте (номер квалификационного аттестата аудитора № 0002131)

Информация об аудиторской организации
Общество с ограниченной ответственностью «ФБК-Бел» (ООО «ФБК-Бел») Место нахождения: Республика Беларусь, 220090, г. Минск, Лобановский пр., 22А, пом. 201-11

Дата подписания аудиторского заключения: 26 февраля 2025 года.
Аудиторское заключение получено 26 февраля 2025 года.
Председатель Правления ОАО «Технобанк», Грузинович Д.Ю.

Главный бухгалтер ОАО «Технобанк», Кузьмицкая И.А.

РУП «ИНСТИТУТ НЕДВИЖИМОСТИ И ОЦЕНКИ»
(Организатор электронных торгов, Оператор электронной торговой площадки)

Издаёт о проведении электронных торгов по продаже имущества, принадлежащего ООО «НаноПолимер» (Продавец).

Электронные торги состоят 07.05.2025.
1. Производственный корпус № 2 с инв. № 500-С-53630, расположенный по адресу: г. Минск, ул. Октябрьская, 16/5.
2. Лицевая канализационная сеть с инв. № 500С-1029278, расположенная по адресу: г. Минск, ул. Октябрьская, 16/5 (КК-1-2).

3. Хозяйственно-бытовая канализационная сеть с инв. № 500С-1029274, расположенная по адресу: г. Минск, ул. Октябрьская, 16/5 (КК-1-1; КК-9; КК-10; КК-13-а).
4. Хозяйственно-питьевая водопроводная сеть с инв. № 500С-1029268, расположенная по адресу: г. Минск, ул. Октябрьская, 16/5 (КК-1-1; КК-9; КК-10; КК-13-а).

5. Иное имущество, входящее в состав лота (полный перечень размещен на электронной торговой площадке «GOSTORG» (gostorg.by)).

Начальная цена с НДС 20% – 9 900 000,00 руб.
Задаток – 450 000,00 руб.
Объем работ – 1000 м³.

Капитальное строительство с инв. № 500-С-53630 расположено на земельном участке с кадастровым номером 500000000003005184 (площадь 1048 кв. м).

Срок действия с 13.04.2018 по 31.08.2029.
Получатель – РУП «Институт недвижимости и оценки» (далее – ЭТП). Детальная информация об электронных торгах, в том числе об оформлении участия в них, условиях торгов размещена на ЭТП.

Шанс электронных торгов – 5%.
Порядок проведения электронных торгов определен Регламентом электронной торговой площадки «GOSTORG» (далее – ЭТП). Детальная информация об электронных торгах, в том числе об оформлении участия в них, условиях торгов размещена на ЭТП.

Задаток перечисляется на р/с BY68BARB3012780290010000000 в ОАО «Беларусбанк», БИС BARBY2X.
Получатель – РУП «Институт недвижимости и оценки» (ИНН) 190055182.
Оформление приема задатков в приложении к № 1 к документам и задаток: 05.05.2024 в 16.00.

Организатор электронных торгов: ЭФ № 0171 324-70-57, (029) 356-90-83, (029) 550-09-52, torg@ino.by
www.ino.by
www.gostorg.by

РУП «ИНСТИТУТ НЕДВИЖИМОСТИ И ОЦЕНКИ»
(Организатор аукциона)

Издаёт о проведении повторного открытого аукциона по продаже имущества, принадлежащего ОАО «Торфпредприятие Глинка» (Продавец).

Аукцион состоится 16.04.2025 в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, д. 11, 3-й этаж, каб. 4.

Лот № 1
Изолированное помещение «Ремонтная мастерская» с инв. № 135/Д-5593, площадь 918,0 кв. м.

Адрес: Брестская обл., Столипинский р-н, Радчицкий с/с, д. Колодню, ул. Заводская, 2-1.

Начальная цена – 1 006 518,94 руб. Шаг аукциона – 5%.
Задаток – 100 651,89 руб. Срок участия – 5%.

Порядок оформления участия в аукционе, порядок проведения аукциона, определение лота, выигравшего аукцион, а также условия аукциона содержатся в информации о проведении аукциона, опубликованной на электронной торговой площадке «GOSTORG» (gostorg.by).

Задаток перечисляется на р/с BY68BARB3012780290010000000 в ОАО «Беларусбанк», БИС BARBY2X.
Получатель – РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182.
Оформление приема задатков в приложении к № 1 к документам и задаток: 14.04.2025 в 11.00.

Организатор аукциона:
220030, г. Минск, ул. Комсомольская, 11, пом. 9, ЭФ № 0171 324-70-57, (029) 356-90-83, (029) 550-09-52, torg@ino.by; e-mail: torg@ino.by

ОРГАНИЗАЦИЯ АУКЦИОНОВ · ОЦЕНКА ВСЕХ ВИДОВ ИМУЩЕСТВА
ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ В ФОРМЕ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Организатор аукциона: ООО «ИТМ-Консалт» г. Минск, ул. Немца, д. 40, пом. 46, оф. 2 УНП 191021930 ЗАО «Штадлер Минск»

Продавец: Минская обл., Дзержинский р-н, г. Фаншоп, ул. Заводская, д. 47 УНП 690659901

Оператор ЭТП: г. Минск, ул. Немца, д. 40, пом. 46, оф. 2 (www.itm.by)

Предмет аукциона: вышесказанное имущество.
Местоположение – Минская область, Дзержинский район, г. Фаншоп, ул. Заводская, д. 47

№ лота Наименование Начальная цена с НДС 20%, евро*
1 Подъемник самодвижной ножничный СОМРАСТ 8, 2019 г. г. 9 000,00
2 Подъемник самодвижной ножничный СОМРАСТ 8, 2021 г. г. 9 000,00
3 Электри. штабелер (пульт) STILL FM 17SE, 2020 г. г. 21 000,00

Шанс аукциона: 5% от текущей цены.

Примечание: цена продажи предмета аукционных торгов фиксируется в протоколе о результатах аукционных торгов в белорусских рублях, эквивалентная сумма продажи лота в евро по курсу НБРБ на дату проведения аукционных торгов.

Срок подписания договора купли-продажи: 10 (десять) рабочих дней с даты завершения аукционных торгов.

Условия оплаты предмета аукционных торгов: 10 (десять) рабочих дней с даты завершения аукционных торгов.

Контактные телефоны: +375 17-373-21-33; +375 29-317-95-42; E-mail: auction@cp.by

Закрытое акцыянернае аб'яднанне «Банк росту і развіцця бізнеса» 220034, г. Мінск, ул. Красавязвядная, 18 www.rrb.by

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС 31 декабря 2024 г.

Table with columns: № п/п, Наименование статьи, Символ, Пункт prime-чания, 2024 год, 2023 год. Rows include assets like 'Деятельные средства', 'Драгоценные металлы', 'Средства в Национальном банке'.

ОТЧЕТ о прибылях и убытках за 2024 год

Table with columns: № п/п, Наименование статьи, Символ, Пункт prime-чания, 2024 год, 2023 год. Rows include 'Процентные доходы', 'Чистые процентные доходы', 'Комиссионные доходы'.

ОТЧЕТ об изменении собственного капитала за 2024 год

Table with columns: № п/п, Наименование показателей, Символ, устав. фонд, эмиссионный доход, резервный фонд, накопленный прибыль (убыток), фонды переоценки статей баланса, всего собственного капитала. Includes 'Раздел I. За год, предшествующий отчетному' and 'Раздел II. За отчетный год'.

СВЕДЕНИЯ о совокупном доходе за 2024 год

Table with columns: № п/п, Наименование статьи, Символ, Пункт prime-чания, 2024 год, 2023 год. Rows include 'Прибыль (убыток)', 'В том числе', 'Переоценка нематериальных активов'.

ОТЧЕТ о движении денежных средств за 2024 год

Table with columns: № п/п, Наименование статьи, Символ, Пункт prime-чания, 2024 г., 2023 г. Rows include 'ПОТОКИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ ОТ ОПЕРАЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ', 'ПОТОКИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ ОТ ИНВЕСТИЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ', 'ПОТОКИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ ОТ ФИНАНСОВОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ'.

М.к. № 05-0126 от 14 марта 2025 г.

АУДИТОРСКОЕ ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Председателю Правления ЗАО «Банк РРБ» Омельняку Дмитрию Ивановичу

ЗАКЛЮЧЕНИЕ по ГОДОВОЙ ИНДИВИДУАЛЬНОЙ БУХГАЛТЕРСКОЙ (ФИНАНСОВОЙ) ОТЧЕТНОСТИ

Аудиторское мнение Мы провели аудит годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности (далее – годовая финансовая отчетность) закрытого акционерного общества «Банк роста и развития бизнеса» (далее – ЗАО «Банк РРБ», далее – Общество) на 31 декабря 2024 года, отчета о прибылях и убытках, отчета об изменении собственного капитала, отчета о движении денежных средств за указанный период, применяемой к годовой финансовой отчетности, предусмотренных законодательством Республики Беларусь.

Основание для выражения аудиторского мнения Мы провели аудит в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь «Об аудиторской деятельности» и национальных правил аудиторской деятельности. Наши обязанности в соответствии с этими требованиями описаны далее в разделе «Обязанности аудиторской организации по проведению аудита годовой финансовой отчетности» настоящего аудиторского заключения. Мы не несем ответственности за достоверность информации, содержащейся в годовой финансовой отчетности, кроме принятой профессиональной этикой в соответствии с данными требованиями. Мы полагаем, что полученные нами аудиторские доказательства являются достаточными и надлежащими, чтобы служить основанием для выражения аудиторского мнения.

Ключевые вопросы аудита – это вопросы, которые, согласно нашему профессиональному суждению, являются наиболее значимыми для нашего аудита годовой финансовой отчетности. Эти вопросы были рассмотрены в контексте аудита годовой финансовой отчетности в целом, а также при формировании аудиторского мнения об этой отчетности, и мы не выражаем отдельного мнения по каждому из них.

Аудиторские процедуры, выполненные в отношении ключевого вопроса аудита и результаты их выполнения Статья «Кредиты клиентам» бухгалтерского баланса В связи со значительностью кредитов клиентам, а также в целях аудиторской процедуры мы рассмотрели и оценили методологию Банка, используемую при классификации кредитной задолженности по группам риска. Выполнение нами аудиторской процедуры также включало проверку на выборочной основе своевременности выявления признаков негативной информации о финансовой неустойчивости заемщиков. Мы протестировали (на выборочной основе) оценку способности кредитополучателя исполнить свои обязательства перед Банком, а также оценку качества и достаточности обеспечения. Мы протестировали (на выборочной основе) достоверность предоставленной Банком классификации кредитной задолженности по группам риска, полноту и своевременность формирования резервов на покрытие возможных убытков по кредитовым операциям, сформировали свое собственное суждение в отношении того, является ли такая классификация надлежащей.

Мы также проанализировали соответствие информации в отчетах и приложениях к отчету о движении денежных средств, раскрытой в годовом финансовом отчете, требованиям Национальных стандартов финансовой отчетности. Полученные аудиторские доказательства в результате выполнения аудиторской процедуры, включая вышеуказанные, являются достаточными и надлежащими, чтобы служить основанием для выражения нашего аудиторского мнения.

Обязанности аудиторского лица по подготовке годовой финансовой отчетности Руководство ЗАО «Банк РРБ» несет ответственность за подготовку и достоверное представление информации о годовой финансовой отчетности в соответствии с законодательством Республики Беларусь и организационными системами внутреннего контроля и отбору руководству ЗАО «Банк РРБ» считать надлежащим, полным и достоверным, не содержащим существенных искажений, допущенных вследствие ошибок и (или) недобросовестных действий.

При подготовке годовой финансовой отчетности руководству ЗАО «Банк РРБ» несет ответственность за оценку способности ЗАО «Банк РРБ» продолжать свою деятельность непрерывно и уместности применения принципа непрерывности деятельности, а также за надлежащее раскрытие в годовой финансовой отчетности в соответствующих случаях сведений, относящихся к непрерывности деятельности, за исключением случаев, когда руководство намеревается ликвидировать ЗАО «Банк РРБ», прекратить его деятельность или когда у него отсутствует какой-либо иной реальная альтернатива, кроме ликвидации или прекращения деятельности. Мы полагаем, что руководство не намеревается ликвидировать ЗАО «Банк РРБ», прекратить его деятельность или когда у него отсутствует какой-либо иной реальная альтернатива, кроме ликвидации или прекращения деятельности.

Наша цель состоит в получении разумной уверенности в том, что годовая финансовая отчетность ЗАО «Банк РРБ» не содержит существенных искажений вследствие ошибок и (или) недобросовестных действий, и в составлении аудиторского заключения, содержащего выразительное в установленной форме наше аудиторское заключение. Разумная уверенность представляет собой высокую степень уверенности, но не является гарантией того, что аудит, проведенный в соответствии с национальными правилами аудиторской деятельности, позволяет выявить все имеющиеся существенные искажения. Искажения могут возникнуть в результате ошибок и (или) недобросовестных действий и считаться существенными, если они достаточно велики, чтобы повлиять на экономические решения пользователей годовой финансовой отчетности, применяемые на ее основе.

В рамках аудита, проводимого в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь «Об аудиторской деятельности» и национальных правил аудиторской деятельности, мы применяем профессиональное суждение и сохраняем профессиональный оптимизм на протяжении всего аудита. Кроме того, мы выполняем следующие процедуры: - выявляем и оцениваем риски существенного искажения годовой финансовой отчетности вследствие ошибок и (или) недобросовестных действий; - разрабатываем и выполняем аудиторские процедуры в соответствии с оцененными рисками; - получаем и подтверждаем доказательства, являющиеся достаточными и надлежащими, чтобы служить основанием для выражения нашего аудиторского мнения. Риск необнаружения существенных искажений годовой финансовой отчетности в результате недобросовестных действий выше риска необнаружения искажений в результате ошибок, так как недобросовестные действия, как правило, подразумевают специально разработанные меры, направленные на их сокрытие.

- получаем понимание системы внутреннего контроля ЗАО «Банк РРБ», имеющей значение для аудита, с целью идентификации элементов внутреннего контроля, относящихся к риску необнаружения существенных искажений аудиторского мнения относительно эффективности функционирования системы внутреннего контроля ЗАО «Банк РРБ»;

- оцениваем надлежащий характер примененной ЗАО «Банк РРБ» учетной политики, а также обоснованность учетных оценок и соответствующего раскрытия информации в годовой финансовой отчетности; - оцениваем правильность применения руководством ЗАО «Банк РРБ» допущения о непрерывности деятельности, и на основании полученных аудиторских доказательств делаем вывод о том, имеется ли существенная неопределенность в связи с событиями или условиями, в результате которых могут возникнуть значительные изменения в способности ЗАО «Банк РРБ» продолжать свою деятельность непрерывно. Если мы приходим к выводу о наличии такой существенной неопределенности, мы должны привлечь внимание в аудиторском заключении к соответствующему раскрытию данной информации в годовой финансовой отчетности. В случае если такое раскрытие информации отсутствует или является неадекватным, нам следует модифицировать аудиторское заключение, выходящее за рамки стандартного аудиторского заключения, путем указания на то, что аудиторское заключение не является аудиторским заключением, однако будучи событием или условием могут привести к тому, что ЗАО «Банк РРБ» не сможет исполнить свои обязательства перед кредиторами и другими заинтересованными сторонами; - оцениваем общее представление годовой финансовой отчетности, ее структуру и содержание, включая раскрытие информации, а также то, обеспечивает ли годовая финансовая отчетность достоверное представление о деятельности в ее основе операций и событиях.

Председатель Правления Д.И. Омельняк

Главный бухгалтер Н.Н. Мостыко

Дата подписания: 14 марта 2025 г.

Полная версия годового бухгалтерского (финансового) отчета размещена на сайте www.rrb.by. Лицензия на осуществление банковской деятельности № 21124 от 25 апреля 2024 года Национального банка Республики Беларусь, УНП 100061187.

Мы осуществляем информационное взаимодействие с лицами, наделенными руководящими полномочиями, в целях получения информации, помимо прочего, информации о залоговых обеспечениях и сроках аудита, а также о значимых вопросах, возникающих в ходе аудита, в том числе о значительных недостатках системы внутреннего контроля, которые мы выявляем в ходе аудита.

«Расчет величины рыночного риска для определения достаточности нормативного капитала», раздела III «Расчет величины операционного риска для определения достаточности нормативного капитала», раздела IV «Расчет нормативного капитала» и раздела V «Расчет достаточности нормативного капитала», 2807 «Отчет о размере специальных резервов на покрытие возможных убытков по активам, подверженным кредитному риску, и операциям, не отраженным на балансе» и 2809 «Расчет ликвидности» в части раздела IV «Расчет величины покрытия ликвидности и стоимости стабильного финансирования», далее – формы государственной отчетности по состоянию на 01 января 2025 года, соответствия с требованиями Закона Республики Беларусь «Об аудиторской деятельности» и национальных правил аудиторской деятельности. Мы полагаем, что полученные нами аудиторские доказательства являются достаточными и надлежащими, чтобы служить основанием для выражения аудиторского мнения в отношении указанных форм государственной отчетности.

Ответственность за правильность и достоверность информации, содержащейся в прилагаемых формах государственной отчетности, несет руководство ЗАО «Банк РРБ». В наших обязанностях аудитора выражение мнения о достоверности прилагаемых форм государственной отчетности.

По нашему мнению, прилагаемые формы государственной отчетности соответствуют во всех существенных аспектах требованиям Инструкции о порядке составления и представления государственной отчетности, представления индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности, утвержденной постановлением Правления Национального банка Республики Беларусь от 31 октября 2006 года №172 (с учетом дополнений и изменений).

Руководитель задания, заместитель директора ООО «ФБК-Бел» (прямая № 1-И/ОД от 15.01.2021) А.Г. Петух (номер квалификации аттестата аудитора № 0000999)

Руководитель аудиторской группы, заместитель директора по банковскому аудиту ООО «ФБК-Бел» Р.В. Кирсните (номер квалификации аттестата аудитора № 0002131)

Информация об аудиторской организации ООО «ФБК-Бел» (ООО «ФБК-Бел») - Общественное учреждение. Местонахождение: Республика Беларусь, 220090, г. Минск, Логойский тракт, 22А, пом. 201-11. Сведения о государственной регистрации: зарегистрировано решением Минского областного исполнительного комитета от 01 января 2025 года от 01.01.2025 № 69038039. УНП 69038039. Регистрационный номер записи аудиторской организации в реестре аудиторских организаций – 10069.

Дата подписания аудиторского заключения: 14 марта 2025 года. Аудиторское заключение получено 14 марта 2025 года. Председатель Правления ЗАО «Банк РРБ» Д.И. Омельняк

РПП «Институт недвижимости и оценки» (Гродненский филиал) информирует о проведении повторного открытого аукциона по продаже имущества, принадлежащего открытому акционерному обществу «Красносельский торг».

Аукцион состоится 23.04.2025 г. в 11.00 по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, 209. Телефон для справок 55-87-71.

Table with columns: Начальная цена продажи, Сумма задатка, Реквизиты для перечисления задатка, Место, дата и время приема заявок. Includes details about the auction of real estate and shares of 'Krasnoselskiy Torg'.

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 31 декабря 2024 г.

Table with columns: № п/п, Наименование статьи, Символ, Пункт примечания, 2024 год, 2023 год. Includes sections for Assets (Активы) and Liabilities (Пассивы).

ОТЧЕТ ОБ ИЗМЕНЕНИИ СОБСТВЕННОГО КАПИТАЛА за 2024 год

Table showing changes in equity components. Columns include: № п/п, Наименование показателей, Символ, Уставный фонд, Эмиссия, Резервы, Финансовый результат, Всего собственный капитал. Includes a section for 'Раздел III. За год, предшествующий отчетному'.

ОТЧЕТ О ДВИЖЕНИИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ за 2024 год

Table showing cash flow movements. Columns include: № п/п, Наименование статьи, Символ, Пункт примечания, 2024 год, 2023 год. Divided into sections for operating, investing, and financing activities.

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛИИ И УБЫТКАХ за 2024 год

Table showing profit and loss components. Columns include: № п/п, Наименование статьи, Символ, Пункт примечания, 2024 год, 2023 год. Includes sections for operating, other, and total results.

СВЕДЕНИЯ О ЗАКРУГЛЕННОМ ДОХОДЕ за 2024 год

Table showing rounded income details. Columns include: № п/п, Наименование статьи, Символ, Пункт примечания, 2024 год, 2023 год.

АУДИТОРСКОЕ ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Text of the audit conclusion, including the auditor's name (Т.В. Дорофей), the date (28 February 2025), and the scope of the audit.

Main body of the audit conclusion, detailing the audit methodology, the reliability of the financial statements, and the auditor's opinion.

Additional information and notes related to the audit, including contact details for the auditor and the company.

Обязанности аудируемого лица по подготовке годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности

Text describing the responsibilities of the audited entity in preparing the annual financial statements.

Обязанности аудиторской организации по проведению аудита годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности

Text describing the responsibilities of the audit organization in conducting the audit.

СВЕДЕНИЯ ОБ АУДИТОРСКОЙ ОРГАНИЗАЦИИ:

Information about the audit organization, including its name, location, and registration details.

Ключевые вопросы аудита

Text discussing key audit issues and the auditor's response to them.

Заключение по отдельным проверяемым вопросам

Text providing conclusions on specific audit issues.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ В ФОРМЕ ОТКРЫТОГО АКЦИОНА

Notice regarding the conduct of electronic auctions in an open form.

ООО «СиднеА» находит конкурсных торгов

Table listing various lots for public procurement, including lot numbers, descriptions, and dates.

Начальная цена, сумма в белорусских рублях

Table listing lot details such as lot number, area, and price.

Организатор аукциона

Details of the auction organizer, including contact information and terms of participation.

КІЖНЫ СВЕТ

ГЕРОІ ТАКІХ РОЗНЫХ СЮЖЭТАЎ

У новай падборцы мы сабрали для вас адметных аўтараў Выдавецкага дома «Звязда», творы якіх стануць для чытачоў сапраўднай знаходкай. Таму што кожны з іх абуджае не проста інтарс да сюжэта ў працэсе чытання, але і выклікае пачуцці сагады, любові і пашаны да сваёй гісторыі, натхнення мастацкім словам, пераасэнсавання іх вай і чужых учынкаў.

КЛЮЧ ДА ВЯЛІКАЙ КАШТОЎНАСЦІ

Яго знойдчы чытачы ў аднайменнай кнізе Кацярыны Хадасевіч-Лісавой. Выданне ўбіліца свету і серыі «Школьная бібліятэка класікі». Пад вокладкай вас чакае сапраўднае падарожжа

квэст. «Падрыхтуйся да таго, што з першай старонкі ты станеш адным з гагоўных герояў усіх падзеяў!... Заплюшчы вочы і ўяві, як ты пераўтвараешся ў аўрабра героя...». Кажаму там трэба прайсці дзевяць выпрабаванняў, каб стаць сапраўдным пераможцам. А ўзнагароджаны ён будзе той самай Вялікай Каштоўнасцю, для якой патрэбны шчырасць, узаемадапамога, падтрымка, павага, давер, адданнасць, дараванне, надзеянасць і шчодрасць. Толькі вольна здарыцца іх нашы чытачы будучы ў кампаніі міфалагічных персанажаў, якія жывуць у гэтай кнізе і знаёмая нам з дзяцінства. Кажуць, некалі дайно яны існавалі, і нашы прадцы часам бачылі іх на свае вочы. Тут можна сустрэць і дэвадзятка тямніцы і Лесавіка, і Вельмі, і Дрыгвінкі, і многіх іншых міфчных істот. А вольна чытачы падарожжа Дастарна і Мілей, хто з новых знаёмых дапаможа ім знайсці

ключ ад цароўнага кубарка — гэта ўжо чытанне, разуменне, працэс чытання кнігі. Дарчы, твор таксама ўваходзіць у вучэбную праграму па беларускай літаратуры для 6 класа, таму ім дакладна варта папоўніць хатнюю бібліятэку.

АСЭНСАВАННЕ ПАДЗЕЙ МІНУЛАГА

Іх дзе новая кніга ваеннага пісьменніка Мікалая Каракіша «Лес прастраляных касак». Трэці раман — звычайна яго трылогія, прысвечаную падзеям пачатковага перыяду Вялікай Айчыннай вайны ў Заходняй Беларусі. Падпісанні два — «Браскія вароты» і «Бог не гуляе ў косці» — таксама выйшлі ў Выдавецкім доме

«Звязда». Асноўна сюжэта трыцяга рамана сталі баявая дзейнасць 3-й арміі Заходняга фронту, а таксама лёсы яе камандуючага генерала Кузняцова, генерал-лейтэнанта Карышова і шэрагу іншых байцоў і камандзіраў, якія існавалі рэальна. Батальённыя эпізоды, звязаныя з афарманнем Гродна, закопам фартыфікацыйнага падзімля «Лагер Дажджэва Чарвяка», пранізаны лірычнымі гісторыямі трох вядучых герояў: капітана Шыбарскага, лейтэнанта Тусцельска і маера Дзямчанкі. Старонка за старонкай чытач не проста пражывае падзеі мінулага з персанажамі кнігі, але і адкрывае ў кожным з іх тых герояў, якія ў складаных абставінах заставаліся людзьмі з годнасцю, каштоўнасцямі і ўменнем знаходзіць сабе прымяненне пры любых жыццёвых раскладзе.

ЗІРНУЦЬ НА БРАТОЎ МЕНШЫХ ПА-ІНШАМУ

Зрабіць гэта дапаможа кніга Івана Пташнікова «Апавяданні пра жыццё». Выданне падзідзе і дарослым, і дзецям, таму што кожны твор у ім знаёміць нас з крыхальнымі гісторыямі пра жыццёны свет, распавідае пра ўзаемадзеянне з ім чалавека. Вольна, напрыклад, апавяданне «Арчы

бала» — знаёмства з мядзведзям, якія жывуць у аднойтай трапіў у рукі людзей... «Ён тады, малы, без маці, раптам сулакоўся: не хацелася ні пішаць, ні драпаць брызгач, і калі яму зрабілі дзірку ў брызгач пад нос п'яне, ён нават на яго не глянуў... Хвалі ўсю ноч, і салдаты ўсю ноч не спалі... Не спаў і ён — глядзеў ў цёмны прагалочы, якія спліліся яго ідарыннымі фармамі, як святло на арэне, ад якога ён пачаў сплешчыць... Вольна, лічыце, усё жыццё зверга, занатаванае ў некалькіх радках. Але менавіта ўменне аўтара паказаць яго для чытачоў на майстарску дазваляе кожнаму нібы прасачыць гэты лёс жыццёвай стоты на свае вочы. І разам з тым паглядзець на свет яе вачыма. І так кожны твор, які ўвайшоў у гэты зборнік, закранае праблемы стаўлення чалавека да прыроды, неабходнасці пераадолення жорсткасці ў дачыненні да навакольнага асяроддзя.

Алена ДРАПКО.

АЛЁНАРОД!

ВЯСЯЛЫ І ЦІКАВЫ ГІСТОРЫ АД ЧЫТАЧОЎ «ЗВЯЗДА»

Вядучая рубрыкі Валэціна ДОУНАР.

ПЕРШАЯ ЖОНКА — АД БОГА... МУЖ — ТАКСАМА?

Можа, я памылюся, але ж... Імяліва мяняюцца свет, сцвяржаюца паніца маралі і прыстойнасці, пацху-памаму рушца спрадвечнай сямейнай традыцыі. Маладыя (і ўжо, здаецца, не толькі) досвед лёгка збагацця дзі разбагацця і ўсе чыста выносяць «на язык» — выкладаюць у інтэрнэт. Ну ніякіх скраптаў больш, ніякага сабыстага жыцця! Гэта некалі...

Пасля вайны хатка ў нас была — не прывядзі гаспадар: маленькая, чыстая, але жанкі збіралася часта: нешта расказвалі, сьпявалі, жартавалі. Найстарэйшая — удава Агата — звычайна маўчала, не ўступала ў размовы, але ж тады... — Жыццё ў мяне змалку было няпростым, — прызналася яна. — У чатыры гады засталася круглай сратой, апянулася ў дзіцячым прытулку пры панскім двары. Наст там шпаторніцы падымлі, строілі ў дзве шарані педар дварыма пані. У пэўны час яна выходзіла са сваёй спачывальні, і мы, усё дзеці, павінны былі павітаць яе, пацалаваць руку.

Я — дарма што малая — не разумела, навошта ёй гэта, прычым спрасонку, нават не памытушыся!

Не хацела я цалаваць руку і не цалавала. Такім чынам трапіла да пані ў нямысцэ: мяне вельмі рана адправілі працаваць у бальніцу, прымушалі рабыць усё, што па сілах і не па сілах... Шмат батрачыла яшчэ, каб хоць нешта мець на пас.

Не ведаю, як тады выжыла, якім цудам замуж пайшла. Удавец узду (яго жонка ў родах памерла) — прывёў у сваю хатку, у вялікую сямю.

Пра заліві (мужавых сясцёр) і дзевера (яго брата) слова дрангата не скажу. А вольна свёкар — чалавек быў сурова, усю сім'ю ў кулаку трымаў.

Паспрабаваў некалі мяне правучыць, дык я, уцякаючы, так іслася яго дзварыма па лбе, што ён спачатку зарокі ся сваю удаву паказава, а потым і зусім нас аддзяліў: жыццё, маўлю, як хочаце. Ну мы і пачалі.

Помні, сабраў ураджак са свайго надзелу, мяхоу козькай міль гаспадар у млын павёз. Я з дзецьмі дома засталася, нешта раблю, чакаю...

Гэта ўжо ў прывычку было, бо муж — і танцор, і п'явон... Дзе фэст, там і ён... У лобкі бядзеце мой рэй павесці — вольна яго і зашпалілі.

Цвярозым — з хрэсьбін, з выпраў, з выселляў — ён, вядома ж, не вяртаўся, але і пад плотам ніколі не ляжаў. А тут раптам з... млына людзі ў хату прынёлі — як нежы-вога. Пытаюся: «Дзе ж муж?». «Няма, — кажуць, — твой гаспадар у карты праіграў».

Пры чужых не стала ні свяржыца на яго, ні плакаць: падзявала людзям, што не кінлі. А далей... Нежы-вога — запынула гаспадара галавой у падпечак (рукі па

швах, каб не прывучаць), падрыхтывала добры дубец і стала чакаць, калі ён вылучацца.

Не помню, колькі там часу прайшло, але ж пачула, што мармытаць пачаў.

Разумно, што цесна яму, што цёмна, што паўвяснічца не можа, вылезлі і пагаўто... А да ўсяго яшчэ і з той злосці дубом па ім — за гарэлку, за карты, за тое, што злосці ў хаце ні крошкі... І не спячы яго ні сёння, ні заўтра, бо няма з чаго!

Адваята дучу! Муж — то маўчаў, то ляўся, потым прасіцца стаў.

Паслухала, хоць і страшна было, выгнучу за падпечак. А ён, бедны, слова благага мне не сказаў — ні тады, адразу, ні потым. Выскачыў з хаты, з'ездзіў да млынара — прывёў трохі мукі. Мы неяк выкруціліся. А галюнае, — падкрэсла жанчына, — у карты мой чалавек больш ніколі не гуляў — на усё жыццё зарокся.

...Гэта — даўная гісторыя. Але ж я паспрабавала «перанесці» яе з тых часоў у сённяшні і прыйшла да выноўна, што цяпер, калі б «хлеба ў хаце ні крошкі», жонкі, навінны, не даравалі б сваім мужам — падалі ба на развод.

Не трэба казаць, і што зрабілі б мужы, калі б іх «галавой у падпечак». Нябось, да бойкі дайшло б, да міліцыі, а то і да турмы.

Іншымі словамі, развалілася па с'ямі, у няпоўнай бог ведае, якімі вырапілі б дзеці. А так...

У Булгакава была прымўка: першая жонка — ад Бога, другая — ад людзей, трэцяя — ад д'ябла. Муж, наўпачатку, таксама?.. А ён, другі ці трэці, будзе яшчэ — у тых, хто так смела «збігаецца і разбігаецца».

Любоў Чыгрынава, г. Мінск.

Усходні гараскоп на наступны тыдзень

АВЕН. Авены на гэтым тыдні адчуць узмацненне патрэбы ў спакойнасці і паспелым баўленні часу ў абстаўці цышні і камфорту. Добра праводзіць час у адзіноце, выдзіраць на адначану і шчыра месцы, у санаторыі ці прафактары. Узровень даходаў можа вырасці, таксама вам могуць прапанаваць дадатковую падтрымку. Гэта добрае час для вырашэння матэрыяльных праблем, здзяйснення пакупак.

ЦЯПЦЕ. У цяльцоу гэты тыдзень можа быць звязаны з прымяненні спортызма, нечаканымі выкананымі запавятных жаданніў. Магчыма, вам захочацца больш часу праводзіць разам з сябрамі і сям'ёй. Менавіта сябры дапамогуць вам умацаваць вашу самаацэнку, дападуць упунаўсця ў сабе, у сваіх сілах і здольнасцях. У гэтыя дні паспяхова развіваюцца лобья неформальныя адносіны. Добра пачынаць наведваць клубы па інтарсах.

БЛІЗНЯТЫ. На гэтым тыдні будзеце карыстацца павышанай увагай і сімпатыямі навакольных. Узмоцніцца ваша сабыста абяганне, дзюкуючы чаму ён зможа заручыцца падтрымкай патрэбных вам людзей. У выніку вам можа адкрыцца магчымаць паспяхова ўрагуляваць некаторыя складаныя і збылітыя пытанні. Гэта выдатны час для духоўных практык, медытацыі і кропкавага масажу — усё гэта, што дапаможа вам здабыць унутраную гармонію душы і цела.

РАК. На гэтым тыдні можа ўзмацніцца цяга да ведаў. Рэкамэндуецца больш часу удзяляць пацхронку кругалду, набыцці карысных навыкаў і ведаў. Вы з задавальненнем можаце паглыбляць у вучобу, даведваюцца шмат новага і карыснага для сабе. Таксама гэтымі днямі можа адбыцца імправізаваная турнэічная паездка, яе атрамееце шмат новых уражанняў. Шкаўіце зносіны з людзьмі, якія ўраўняліваюцца тых жа поглядаў, што і вы.

ЛЕУ. У лёвоў на гэтым тыдні можа ўзмацніцца энергетыка пачынальніц. Вы зможаце дамагчыся выдатных вынікаў у спорце. Паспяхова пруюдуць спартыўныя саборніцтвы. Палепшыцца ваша фінансавая становіца. Многія стануць больш прыкметнымі і прывабнымі для прадстаўнікоў супрацьлеглага полу. Адзінокія лёвы будучы здольныя на больш адважныя і раскаваныя паводзіны пры вядоўванні сабысты адносіны з прадстаўнікамі супрацьлеглага полу.

ДЭВА. Дэвы, якія знаходзяцца ў шлюбе на гэтым тыдні могуць зноўку адкрыць для сябе партнёра і вырабаваць пачуцці адраджэння любові. Паспяхова пруюдзе адна экзаменаў у вучню, можа абараніць дыпломную працу аб дысертацыю. Не выключана рамантычнае знаёмства. Можа панаваць

на гэтыя дні пачатак вывучэння любых курсоў і дысцыплін. Вельмі хутка пачаць вывучэнне замежных моў.

ШАЛІ. На гэтым тыдні вам неабходна наведваць парадку ў навакольнай асяродку. Ад гэтага многае будзе залежаць. Гэта таксама добры час, каб кілаціцца пра свае здароўе. Гэта добры час для набыцця ў дом кашывяі або ішчонака. Добра правесці поўную інвентарызацыю, перабачы рэчы ў шафах, забавіцца ад усго старога і непазбаўнага. Гэта добры час, каб кінуць шкодныя звычкі.

СКАРПІЁН. У скарпіёнаў гэты тыдзень можа прайсці на пачытанні змацымым уздыме. Узмоцніцца ваша аптымізм і гагоўнасць справіць свае творчыя здольнасці. Адзінокія скарпіёны могуць сустрэць сваю палавіну. Магчыма, вас чакаюць лобюныя прызнанні, планаваныя шчыра, падарункі і прыемныя сюрпрызы. Шлюбныя адносіны могуць быць напоўнены аптымізмам і лобюю.

СТРАПЦЕ. На гэтым тыдні вы можаце ператварыцца ў дамаседа. Адносіны ў сямі складываюцца выключна добразвыліваю і грунтуюцца на любові і клопаце. Гэта выдатны час для правядзення сумеснай дзейнасці — пачынаючы з работкі кватэры і заканчваючы рамонтнымі работамі. Можа быць шмат прыемных клопаў, звязаных з добраўпарадкаваннем жылля, набыццём вядоўнай тэхнікі.

КАЗЯРОГ. На гэтым тыдні апяньсця ў асяроддзі добразвыліваю настроенных людзей. Гэта паспяховы час для вучобы, перапінкі, прымярэння з навакольнымі людзьмі. Тыдзень спрыяльны для рамантычных знаёмстваў падчас паездкаў. Таксама чакаюцца творчы ўзлёты і новыя сабысты дасягненні, узмацніцца ваша фізічная актыўнасць.

ВАДАЛІУ. На гэтым тыдні вам рэкамэндуецца падводзіць вынікі. Радавацца ўсё зоркі радэць добра пачынец свае выдаткі і даходы. Добры час для ўнутрысямейнага дыялогу. Спакойна і разважліва ўсе абмяркуюць і здзімце падстаў для рознагалоссяў і непаўразумяў. Магчыма, вы атрамееце поспех у прафесійнай дзейнасці. Таксама не выключана атрыманне матэрыяльнай дапамогі. Гэта ўдалы час для пакупкі.

РЫБЫ. На гэтым тыдні можае выпрамецца аптымізм і ўпунаўсця ў сабе. Магчыма, вы адчуеце жаданне радыкальна памяншаць свае вольнае аблічча. Гэта ўдалы час для новых знаёмстваў, уключачы рамантычныя. У гэтыя дні вы адчуеце ўзмацненне інтэлектуальнай актыўнасці, і зможаце хутка засвоіваць вялікі аб'ём навучнага матэрыялу.

ПРЫРОДА І МЫ

НЕ ГУБІЦЕ ПЕРШАЦВЕТЫ!

Прышла доўгачаканая вясна са сваімі першымі краскам. Засумавалі вы за зіму па прыгажосці прыроды, любіце першымі вясновымі кветкам — пралескай, медуніцамі і многім іншым, нават дзюмаўцаў і падбелам! Улетку палову іх не забываць, а пакаль любіцеся, фатаграфуеце, спрабуеце панюхаць.

Але некаторым, на жаль, гэтага мала. Ім хочацца панесці гэту прыгажосць з сабой — і тады спускаюцца цэлыя паланы, наносіцца велізарная шкода раслінам. Іншыя людзі пазбаўляюцца магчымаці паловавца яркімі вясновымі фарбамі кветак, паслухаць гудзенне пчол і чмілье над імі. Без вады, без каранёў сарваныя кветкі вянучу за лічаныя гадзіны, а часам і хвіліны, і ляцяць гэтыя букеты ў смецінцы. А расліны пазбаўляюцца магчымаці ўтварыць насенне, выраджаюцца, і зусім нядаўна стракаты ад вясных фарбаў лес раптам становіцца нецкавым.

Можаце спытаць у жыхароў Мінска (тых, каму за пяцьдзесят) —

таксама з'ўліяцца значынальным багаццем і знаходзіцца пад аховай дзержавы, — калі паска. І няважна, наколькі гэты від рэдкі ў краіне, бо вольна не проста так складваюць спісы ахоўных жывёл і раслін. Мы шмат часу праводзім у прыродзе і заўважаем, наколькі могуць быць згубнымі наступствы такіх варварскіх адносінаў. На нашай паміч не адзін гектар знічанай чарамшы — зусім нядаўна яна там расла, стварыла цэлыя «палыны», а цяпер засталася толькі асобныя чэзлыя экзампліяры...

Калі вы вялікі аматар чарамшы — набудзіце цалкам легальна насенне, пасейце ў сябе на ўчастку і карыстайцеся. Упунаўсця, тады вы не станеце выдзіраць расліны ранняй вясной, таму што праз некалькі гадоў і рваць не будзе чаго, а акуратна зрэжаче асобныя ліскі...

Не губіце першачветы, не купляйце іх у вулічных гандляроў. Захавайце магчымаць лобювацца першымі краскам вясны для сваіх дзцяі і ўнучаў.

Супрацоўнікі Інстытута эксперыментальнай батанікі НАН Беларусі.

5 КРАСАВІКА
Даты
Падзеі
Людзі

1915 год — нарадзіўся (в. Зялёны Прудок, цяпер у Чарускім раёне) Федар Трафімавіч Канстанцінаў, беларускі філосаф, доктар філасофскіх навук, прафесар, заслужаны дзеян навука. Працаваў у Беларускім дзяржаўным выдвецце, газетэ «Звязда», «Астліскага моладзеж», часопісе «Іскры Лыча», Інстытуце філасофіі АН СССР. Аўтар беларускага савецкага календара, публіцыстычных твораў, брашур.

1950 год — нарадзіўся (г. Мінск) Мікалай Іванавіч Казека, беларускі спартсмен і трэнер (скачкі на батuce, фрыстайл, лыжная акрабятка), майстар спорту СССР па скачках на батuce, трэнер вышэйшай катэгорыі, заслужаны трэнер Беларусі. Чэмпіён і неаднаразова прызёр чэмпіянатаў СССР. Яго трэнер выхаваў цэлую плеяду выдатных беларускіх спартсменаў-алімпійцаў. Поўны кавалер ордэна Айчыны.

1939 год — нарадзілася (г. Мінск) Тамара Андрэеўна Брыч, беларускі вучоны ў галіне афтальмалогіі, доктар медыцынскіх навук, прафесар, заслужаны дзеян навукі Беларусі. Аўтар навуковых прац па камп'ютарных метадах дыягностыкі і даследаванні ў афтальмалогіі, вывучэнні уздзеяння малых доз радыяцыі на орган зроку, укараненні новых тэхналогіі хірургічнага лячэння глаўкомы, катаракты, фоталазаходжанні сыгнэлавога ася, афтальмапаталогіі ў дзцяі. Ляўрэат Дзяржаўнай прэміі.

1242 год — Лядовае пабошча (бітва на Чудскім возеры) — бітва наўгарадоўцаў і ўладзімірцаў пад кіраванствам Аляксандра Невскага супраць рыцароў Лівонскага ордэна.

1818 год — у Парыжы барон Карл Дэ Дроз прадманстраваў першы двухколывы сродкак перамяшчэння (правобраз веласіпэда).

1913 год — дакці фізік Нільс Бор завяршыў артыкул «Пра будову атамаў і малекул», які паклаў пачатак квантавай тэорыі.

Надвор'е наўтра

МІНСК 759 мм рт.сп.	-4..-2°C +1..+2°C
ВІЦЕБСК 759 мм рт.сп.	-4..-1°C +2..+3°C
МАГІЛЕЎ 757 мм рт.сп.	-2..0°C 0..+2°C
ГОМЕЛЬ 755 мм рт.сп.	0..+2°C -1..0°C
ГРОДНА 763 мм рт.сп.	-4..-2°C +2..+3°C
БРЭСТ 762 мм рт.сп.	-3..-1°C +2..+4°C

...у суседзях

МАСКВА	0..+2°C
С.ПЕЦЯРБУРГ	+1..+3°C

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛІНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь

Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЯНЫЯ ПРАВА: ад 12 лістапада 2009 года. ВЫДАВЕННЕ МІНІСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

Дырэктар — гагоўны рэдактар АНУФРІБЕВА Волга Аляксандраўна

Выдвецца — Рэдакцыяна-выдвецца ўстанова «Выдвецца дом «Звязда»»

АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10а

ТЭЛЕФОН: У МІНСКУ: прыёмны — 311 17 13 (тэл.факс); аддзель: лісьмаў — 311 17 44, маршэты — 263 66 73, буклетары — 311 17 16

www.zviazda.by
e-mail: info@zviazda.by
для зваротаў: zvarot@zviazda.by

ПРЫЁМ: тэл./факс: 311 17 27, РЭКЛАМА: e-mail: reklama@zviazda.by

Аўтары аўтылітарных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў, іх мераванні не з'яўляюцца мераваннем рэдакцыі. Рэдакцыя на сваім мераванні адбірае і публікуе адказаваныя ёй лісьмаы. Перадрук матэрыялаў, аўтылітарных у «Звяздзе» толькі з дазволу рэдакцыі.

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар.

Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета аўтылітаруеца ў Рэспубліканскім цэнтравым прадпрыемстве «Выдвецца Дом Друку».

ЛП № 3820000007867 ад 30.04.2004.

220013, Мінск, прас. Незалежнасці, 79/1. Выодзецца 5 разоў на тыдзень. Тыхаж 12 240. Індэкс 63850. Зэк. № 780.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Нунар пачынаючы ў 19.30
4 красавіка 2025 года.